Aika 30.11.2026, klo 18:00

Paikka valtuustosali/etäyhteys

Käsiteltävät asiat

§ 42 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

§ 43 Pöytäkirjantarkastajien valitseminen

§ 44 Kunnanvaltuuston kokoukset vuonna 2027

§ 45 Marjapaikka-kiinteistöön kohdistuvat toimenpiteet

§ 46 Kunnanviraston ja yläkoulun tilaratkaisut

§ 47 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet

§ 48 Talousarviomuutos: määrärahasiirrot (elinvoimapalvelut)

§ 49 Talousarviomuutos: investointihankkeen lisäys (Päiväkoti)

§ 50 Talousarviomuutos: lisämääräraha (hallinto- ja talouspalvelut)

§ 51 Talousarviomuutos: määrärahasiirrot (sivistyspalvelut)

§ 52 Kuntastrategian 2026-2030 toimeenpanosuunnitelma

§ 53 Talousarvio 2027 ja -suunnitelma 2028-2029

§ 54 Kaavoituskatsaus 2026

§ 55 Aloite Keskisenvaaran ampumaradan vuokran perimättä jättäminen

§ 56 Valtuustoaloite lisämäärärahasta suuremman jääkiekkokaukalon kattamiseksi

§ 57 Aloiteluettelo 2026

§ 58 Sidonnaisuusilmoitusten päivitys 2026

§ 59 Kiireellisten asioiden käsitteleminen

§ 60 Muut asiat

§ 61 Kokouksen päättäminen

Osallistujat

Priitta Pöyhtäri-Trøen, puheenjohtaja
Sakari Silén, 1. varapuheenjohtaja
Otto Pieskä, 2. varapuheenjohtaja
Katri Rantakokko, sihteeri
Minna Back
Mika Brännare
Manu Friman
Anne-Mari Keimiöniemi
Jukka Korhonen
Leena Kurki
Jari Makkonen
Juuso Mattila
Johanna Mikkola
Henri H Muotka
Matti Myllykangas
Pirjo A. Rauhala
Pirkko M. Rauhala
Juha Särkijärvi
Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

§ 42
Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Hallintosäännöstä säädetään kuntalain 90 §:ssä, joka sisältää valtuuston toimintaan liittyvät asiat. Esteellisyydestä säädetään kuntalain 97 §:ssä ja hallintolain 27–30 §:issä sekä mm. kokoontumisesta, käsiteltävistä asioista, päätösvaltaisuudesta ja pöytäkirjasta kuntalain 94–107 §:issä.

Hallintosäännön 104 §:n mukaan kokouskutsu valtuuston kokoukseen tulee lähettää vähintään seitsemän (7) päivää ennen kokousta kullekin valtuutetulle ja niille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava kunnan verkkosivuilla. Kunnanhallituksen puheenjohtajan ja kunnanjohtajan on oltava läsnä valtuuston kokouksessa, mutta heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsittelyä. Hallituksen jäsenillä on läsnäolo-oikeus. Esityslista on lähetettävä vähintään viisi päivää ennen kokousta, jolleivät erityiset syyt ole esteenä.

Hallintosäännön 109 § sisältää varavaltuutetun kutsumisen. Valtuutetun, joka ei pääse kokoukseen tai on esteellinen käsittelemään esityslistalla olevaa asiaa, on viipymättä ilmoitettava esteestä tai esteellisyydestä valtuuston puheenjohtajalle tai sihteerille. Saatuaan valtuutetulta tai muuten luotettavasti tiedon esteestä tai esteellisyydestä puheenjohtajan tai sihteerin on kutsuttava valtuutetun sijaan kuntalain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettu varavaltuutettu. Varavaltuutetut kutsutaan kokoukseen noudattaen heidän sijaantulojärjestystään. Oikeuskäytännön mukaan kutsumisessa on aina selvitettävä, onko järjestyksessä ensimmäisellä este, jotta järjestyksessä seuraava voidaan kutsua.

Läsnäolo todetaan sähköisesti tai nimenhuudolla. Nimenhuudon jälkeen puheenjohtaja toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnä olevat varavaltuutetut sekä sen, onko valtuusto laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen. Päätösvaltaisuus edellyttää, että vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä.

Kokouskutsu ja asialista on julkaistu ja lähettty 23.11.2026 ja esityslista on 25.11.2026 julkaistu kunnan verkkosivuilla ja lähetetty sähköisesti kullekin valtuutetulle, varavaltuutetuille, kunnanhallituksen jäsenille, kunnanjohtajalle, tarkastuslautakunnan jäsenille sekä vaikuttamistoimielimille.

§ 43
Pöytäkirjantarkastajien valitseminen

Hallintosäännön 125 §:n mukaan valtuusto valitsee jokaisessa kokouksessa kaksi valtuutettua tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan siltä osin kuin pöytäkirjaa ei tarkasteta kokouksessa. Pöytäkirja voidaan tarkastaa sähköisesti. Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta.

Vaalitoimituksessa pöytäkirjantarkastajat toimivat ääntenlaskijoina ja avustavat toimituksessa muutoinkin, jollei valtuusto toisin päätä.

Valtuusto hyväksyi 9.6.2025 § 40, että pöytäkirjantarkastajat valitaan kokouksissa aakkosjärjestysperiaatteella.

Kunnanhallitus, § 253,23.11.2026
Kunnanvaltuusto, § 44, 30.11.2026

§ 44
Kunnanvaltuuston kokoukset vuonna 2027

MUODno-2026-344

Kunnanhallitus, 23.11.2026, § 253

Valmistelijat / lisätiedot:

Katri Rantakokko, hallintojohtaja, katri.rantakokko@muonio.fi

Kuntalain 94 §:n mukaan valtuusto kokoontuu päättäminään aikoina ja myös silloin, kun valtuuston puheenjohtaja katsoo sen tarpeelliseksi.

Kokous pidetään myös, mikäli puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan. Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

Valtuuston toiminnasta määrätään hallintosäännön luvussa 14.

Ehdotus
Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se päättää vuoden 2026 osalta kokouspäivämäärät seuraavasti:

- 7.6.2027 (tilinpäätös),
- 25.10.2027 (veroprosentit ja arviointikertomuksen vastine) ja
- 29.11.2027 (talousarvio).

Valtuusto kokoontuu muutoin puheenjohtajan määräyksestä.

Tämän päätöksen osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Päätös
Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Kunnanvaltuusto, 30.11.2026, § 44

Kunnanhallitus käsitteli asiaa 23.11.2026 § 253.

Ehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se päättää vuoden 2026 osalta kokouspäivämäärät seuraavasti:

- 7.6.2027 (tilinpäätös),
- 25.10.2027 (veroprosentit ja arviointikertomuksen vastine) ja
- 29.11.2027 (talousarvio).

Valtuusto kokoontuu muutoin puheenjohtajan määräyksestä.

Tiedoksi

palvelualueet

Kunnanhallitus, § 165,24.08.2026
Kunnanhallitus, § 247,23.11.2026
Kunnanvaltuusto, § 45, 30.11.2026

§ 45
Marjapaikka-kiinteistöön kohdistuvat toimenpiteet

MUODno-2026-277

Kunnanhallitus, 24.08.2026, § 165

Valmistelijat / lisätiedot:

Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja, laura.enbuska-maki@muonio.fi

Lapin hyvinvointialue on ilmoittanut, että se ei käytä palvelutuotannossaan palveluasumisyksikkö Marjapaikkaa 1.1.2027 alkaen, eli rakennus on tyhjillään siitä alkaen. Laphan hyvinvontialueen päätöksen vuoksi kunnassa tehtiin jo tilinpäätökseen 2025 kiinteistön kirjanpitoarvoon alaskirjaus (50 % arvosta, eli n. 387 000 euroa) ja tällä oli merkittävä vaikutus kunnan tulokseen.

Koska Marjapaikan rakennus jää tyhjilleen, tulee tehdä päätös jatkotoimenpiteistä:

1. myydäänkö tai vuokrataanko rakennukset ja maa-alue
2. otetaanko rakennus omaan palvelutuotantoon vai
3. puretaanko rakennukset.

Marjapaikka sijaitsee kunnan omistamalla Leveämaan kiinteistöllä.

Tänä vuonna ennen poistoja kyseisen rakennuksen kirjanpitoarvo on vielä noin 387 000 euroa. Yleisesti voidaan todeta, että Marjapaikan vuosittaiset kustannukset ovat noin 90 000 - 100 000 euroa. Marjapaikan pinta-ala on 1289 htm^2 ja se on valmistunut vuonna 1983. Vuosittaiset kirjanpidon poistot ovat noin 33 040 euroa. Mahdollisten purkukustannukset ovat arviolta n. 100 000- 150 0000 euroa (tarkkaa hinta-arviota ei ole tehty).

Kyseisen rakennuksen keskeisiä haasteita ovat sen tekninen ikä ja korkeahko jäljellä oleva kirjanpitoarvo. Kiinteistö tullee vaatimaan laajoja saneerauksia lähivuosina. Kunnan palveluiden suhteen arvioituna kiinteistö on verrattain iso.

Kunnan strategisena linjauksena on luopua tarpeettomista ja/tai laajoista saneeraustarpeessa olevista kiinteistöistä. Linjaus, ja tämän kaltainen tarkistelu, on ollut välttämätön kunnan taloudellisen tilanteen ja palvelutuotannon tasapainon ylläpitämiseksi. Viimeisin Marjapaikan kuntoraportti on yli 10 vuotta vanha ja mikäli rakennus päätetäään myydä tai vuokrata, kuntoarvio tulee teettää uudelleen.

Taloudellisesti ja taloteknillisesti paras vaihtoehto olisi, että Marjapaikka kiinteistön jatkoratkaisu tai tähän liittyvät linjaukset saataisiin tehtyä mahdollisimman pian vuoden 2027 alusta, kun se jää tyhjilleen Lapin hyvinvointialueen palvelutuotannosta.

Kunnantalon uusien tilojen valmisteluprosessiin on laadittu oma hankesuunnitelma: valmisteluprosessi etenee erilaisten kunnantalototeuttamistapojen vertailuun ja mm. elinkaarikustannusten laskemiseen. Mikäli päädytään rakentamaan uusi kunnantalon, hankesuunnitelmassa sille on osoitettu paikka.

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää, että Marjapaikkaan tehdään kuntoarvio syksyn 2026 aikana.

Päätös
Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Kunnanhallitus, 23.11.2026, § 247

Valmistelijat / lisätiedot:

Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja, laura.enbuska-maki@muonio.fi

Lapin hyvinvointialueen ilmoitettua lakkauttavansa hoivapalvelut Marjapaikka-kiinteistössä 1.1.2027 alkaen, kunta on alaskirjannut vapaaehtoisesti Marjapaikka-kiinteistöstä vuoden 2025 tilinpäätökseen puolet sen kirjanpitoarvosta. Lapin hyvinvointialueen päätös oli osa sen palveluverkkouudistusta.

Toinen osa Marjapaikan jäljellä olevasta kirjanpitoarvosta kirjataan alas vuoden 2026 tilipäätöksen yhteydessä.

Marjapaikkaan on tehty kuntoarvio syksyllä 2026, jonka mukaan kiinteistö on peruskorjauksen tarpeessa. Kunnanhallitus on evästänyt valmistelussa kiinteistöön kohdistuvista lisätutkimustarpeista.

Kunnan omassa palvelutuotannossa ei ole tarvetta ko. kiinteistölle. Vaihtoehtoina on myydä kiinteistö tai purkaa se. Ajankohtaiseen tilannekuvaan peilaten esitetään, että ensisijaisesti kyseinen kiinteistö pistetään avoimeen myyntiin vuonna 2027, ja mikäli ko. kiinteistöä ei saada myytyä, kunta valmistautuu purkamaan tämän viimeistään vuonna 2028.

Ehdotus
Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se käynnistää Marjapaikka –kiinteistön myynnin valmistelun.

Lopullisen myyntipäätöksen tekee valtuusto.

Tämän päätöksen osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Päätös
Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Tämän päätöksen jälkeen kokouksessa pidettiin tauko ja sen jälkeen puheenjohtaja totesi kokouksessa olevan läsnä samat henkilöt kuin aiemmin.

Kunnanvaltuusto, 30.11.2026, § 45

Kunnanhallitus käsitteli asiaa 23.11.2026 § 247.

Ehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se käynnistää Marjapaikka –kiinteistön myynnin valmistelun.

Lopullisen myyntipäätöksen tekee valtuusto.

Tiedoksi
elinvoimapalvelut

Kunnanhallitus, § 246,23.11.2026
Kunnanvaltuusto, § 46, 30.11.2026

§ 46
Kunnanviraston ja yläkoulun tilaratkaisut

MUODno-2026-349

Kunnanhallitus, 23.11.2026, § 246

Valmistelijat / lisätiedot:

Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja, laura.enbuska-maki@muonio.fi

Elinvoimalautakunnan 6.10.2026 § 119 esitetyssä investointiosassa vuodelle 2027 ja suunnitelmavuosille 2028-2029 on mukana määrärahavarauksena tuleva kunnantaloinvestointi, joka on myös ollut vuoden 2026 ajan jatkovalmistelussa. On mm. laadittu tähän projektisuunnitelmaan liittyen vertailulaskelmaa erillaisista toteuttamisvaihtoehdoista, ja arvioitu ylläpitoon liittyviä kustannuksia. Kuitenkin, koska syys- lokakuussa 2026 kunta on saanut tietoonsa myös sivistyspalveluihin teetettyjen kiinteistöjen kuntotutkimukset, on kokonaisinvestointitilannetta arvioitu uudestaan. Investointitarpeiden ja kuntotutkimusten läpikäyntiin liittyen on pidetty iltakoulu 12.11.2026; iltakoulussa on arvioitu erilaisten toimenpiteiden mahdollisuutta ja toteuttamissoveltavuutta kunnan tilanteeseen sekä asiantuntijaraportteihin pohjautuen.

Sivistyspalveluiden kiinteistöjen (kirjasto, ala- ja yläkoulu, liikuntahalli) kuntotutkimuksiin liittyvä tilannekuva

Muonion kunta on teettänyt kuntotutkimukset yhtenäiskoulun eri rakennuksiin, mukaan lukien liikuntahalliin. Myös kirjasto- kiinteistöön ko. arviointi on tehty. Tutkimukset on teetetty nimenomaan tulevien perusparannusinvestointien (ns. pitkän tähtäimen suunnitelmat) pohjaksi. Tutkimuksien tarkoituksena oli päivittää kiinteistöjen kunto, sekä kartoittaa tarvittavien remonttien laajuutta seuraaville vuosille.

Tehtyjen tutkimusten perusteella kiinteistöissä on sellaista korjausvelkaa, jotka vaativat välittämiä, 1–5 vuoden aikana tehtäviä korjauksia.

Alakoulun ja liikuntahallin osalta pitkän tähtäimen suunnitelman mukaiset korjaustoimenpiteet on jo aloitettu kesällä 2026 (salaojaremontti ja vesijohtoverkoston uusiminen) ja ne jatkuvat vuoden 2027 aikana; nämä saneeraustarpeet on huomioitu talousarvion 2027 investointiosassa sekä suunnitelmissa 2028-2029. Niin ikään liikuntahallin ja kirjaston pitkän tähtäimen korjaussuunnitelmia jatketaan, kyseisten kiinteistöjen ivnestointitarpeet ovat yksiselitteisemmin yksilöitävissä ja toteutettavissa. Yläkoulun osalta perusparannussuunnitelmaa laaditaan parhaillaan ja tilannekuvaa on jouduttu tarkistamaan uudelleen, koska investointitarpeet ovat haastavammat ja laajemmat. Investointiosassa vuodelle 2027 on varauduttu yläkoulukiinteistön osalta nyt havaittuihin ja mahdollisimman pian toteutettaviin, väliaikaisiin korjaustoimenpiteisiin, jotta ko. kiinteistön toimintavarmuus pystytään takaamaan - mutta pitkän tähtäimen mukaiset suunnitelmat jätetään talousarviosta toistaiseksi pois isomman suunnittelukokonaisuuden vuoksi.

Kuntoraporttien tulokset on käsitelty kunnan sisäilmatyöryhmässä ja iltakoulussa, ja myös terveystarkastaja on laatinut kokonaisarvion kuntotarkastuksen tuloksista, sekä tulevista tarvittavista jatkotoimenpiteistä ja ratkaisuista. Tunturi-Lapin ympäristöterveydenhuollolla ei ole tällä hetkellä vireillä terveyshaittaepäilyjä käyttäjien toimesta ko. kiinteistöissä.Kaikissa kiinteistöissä voidaan nyt tehdyn arvion perusteella toimimaan, mutta huoneilman laatua pitää seurata säännöllisesti yhtenäiskoulun kiinteistöjen osalta. Molemmissa koulukiinteistöissä (ala- ja yläkoulu) tullaan siis suorittamaan sisäilman laadun seurataa sisäilmanäyttein seuraavina vuosina.

Jatkovalmistelu

Kokonaisarviointiin pohjautuen esitetään, että kunta käynnistää monitoimitalon suunnittelun koulukiinteistön läheisyyteen/ piha-alueelle. Ko. suunnittelussa valmistellaan vuoden 2027 aikana vaihtoehtoiset toteuttamistavat kyseiselle kokonaisuudelle seuraavasti:

- Vaihtoehto 1 (VE1): kunnantalo ja yläkoulu + kuntalaisten mahdollisia monikäyttötiloja sijoitetaan samaan, rakennettavaan kiinteistöön, alakoulu jää nykyiseen kiinteistöön,
- Vaihtoehto 2 (VE2): Ala- ja yläkoulu sijoitetaan samaan, rakennettavaan kiinteistöön sekä nykyinen alakoulun kiinteistö saneerataan kunnantaloksi + mahdollisiksi kuntalaisten monikäyttötiloiksi.

Kyseinen suunnittelutyö ja päätös lopullisesta toteutettavasta vaihtoehdosta (VE1 tai VE2) tehdään vuoden 2027 aikana. Rakennustoimenpiteet olisi mahdollista aloittaa jopa vuosien 2028-2029 aikana - riippuen suunnittelutyön etenemisestä. Vuoden 2027 aikana on tehtävä, teknisten suunnittelutöiden lisäksi, erilaisia kustannus- ja rahoituslaskelmia valmistelun tueksi. Koska kyseessä on laaja valmistelutyö, on arvioitu iltakoulussa 12.11.2026, että urheilukentän saneerausinvestointi on syytä siirtää. Monitoimitalokokonaisuuden valmistelun yhteydessä on tavoite pitää mahdollisimman monta sijoitteluvaihtoehtoa tontilla ns. vapaana, ja kytkeä siten urheilukenttäinvestointi myös mukaan tähän laajempaan valmisteluun. Urheilukentän investointi on sijoitettu alustavasti talousarviossa 2027 sen suunnitelmavuodelle 2029.

Ehdotus
Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se käynnistää vuonna 2027 monitoimitalon suunnittelun esittelytekstissä kuvatun kahden (2) vaihtoehdon pohjalta. Määrärahavaraus on huomioitu talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2028-2029 -asiakirjan investointiosassa.

Tämän päätöksen osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Kokouskäsittely
Priitta Pöyhtäri-Trøen palasi kokoukseen.

Hallitus keskusteli mm. että valmistelussa selvitetään kunnanviraston toiminnan siirtyminen vuokratiloihin ja sen vaikutus käyttötalouteen.

Anne-Mari Keimiöniemi esitti, että prosessin aikana selvitetään myös mahdollisuudet ja kustannustaso kunnantalon toimintojen siirtämiseksi vuokratiloihin ja Jukka Korhonen kannatti esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, joten asiasta on äänestettävä.

Puheenjohtaja esitti nimenhuutoäänestystä siten, että pohjaesitystä kannattavat äänestävät Jaa ja Keimiöniemen esitystä kannattavat äänestävät Ei. Hallitus hyväksyi äänestystavan ja -esityksen.

Äänestyksessä annettiin kolme Jaa -ääntä (Back, Friman ja Niemelä) ja neljä Ei -ääntä (Keimiöniemi, Korhonen, Muotka ja Rauhala).

Puheenjohtaja totesi, että Keimiöniemen esitys on hyväksytty.

Päätös
Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen sillä lisäyksellä, että prosessin aikana selvitetään myös mahdollisuudet ja kustannustaso kunnantalon toimintojen siirtämiseksi vuokratiloihin.

Kunnanvaltuusto, 30.11.2026, § 46

Kunnanhallitus käsitteli asiaa 23.11.2026 § 246.

Ehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se käynnistää vuonna 2027 monitoimitalon suunnittelun esittelytekstissä kuvatun kahden (2) vaihtoehdon pohjalta. Määrärahavaraus on huomioitu talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2028-2029 -asiakirjan investointiosassa. Lisäksi prosessin aikana selvitetään myös mahdollisuudet ja kustannustaso kunnantalon toimintojen siirtämiseksi vuokratiloihin.

Tiedoksi
elinvoimapalvelut

Kunnanhallitus, § 252,23.11.2026
Kunnanvaltuusto, § 47, 30.11.2026

§ 47
Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet

MUODno-2026-333

Kunnanhallitus, 23.11.2026, § 252

Valmistelijat / lisätiedot:

Katri Rantakokko, hallintojohtaja, katri.rantakokko@muonio.fi

Liitteet

1 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet 2026

Kuntalain (410/2015) § 14 mukaan valtuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Hallintosäännön 12 luvussa määritellään kunnanhallituksen tehtävät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suhteen.

Valtuusto hyväksyi 9.6.2014 § 20 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet ja nyt käsiteltävänä oleva asiakirja on päivitys tuohon asiakirjaan. Hallitus 4.11.2019 § 285 sisäisen valvonnan ja riskienahallinan ohjeet ja tämä ohje tullaan päivittämään periaatteiden mukaisesti.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet on yleisluonteinen asiakirja, jota tarkennetaan muilla ohjeilla, mm. hallintosäännöllä, konserniohjeella ja sisäisen valvonnan ohjeella. Asiakirja koskee koko konsernia eli se lähetetään tiedoksi myös konserniin kuuluville tytäryhtiöille.

Liitteenä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet.

Ehdotus
Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy liitteen mukaisesti sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet Muonion kunnassa ja kuntakonsernissa.

Tämän päätöksen osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Päätös
Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Kunnanvaltuusto, 30.11.2026, § 47

Liitteet

1 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet 2026

Kunnanhallitus käsitteli asiaa 23.11.2026 § 252.

Ehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy liitteen mukaisesti sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet Muonion kunnassa ja kuntakonsernissa.

Tiedoksi
palvelualueet, tytäryhtiöt

Elinvoimalautakunta, § 117,06.10.2026
Kunnanvaltuusto, § 48, 30.11.2026

§ 48
Talousarviomuutos: määrärahasiirrot (elinvoimapalvelut)

MUODno-2026-258

Elinvoimalautakunta, 06.10.2026, § 117

Valmistelijat / lisätiedot:

Kaisa Kylä-Kaila, kehittämispäällikkö, kaisa.kyla-kaila@muonio.fi

Elinvoimapalveluissa on tarkasteltu syksyn aikana talousarvion toteumaa ja arvioitu toteumaennusteita loppuvuoden osalta sitovuustasoittain. Tarkastelun perusteella on todettu tarve esittää määrärahasiirtoja palvelualueen sisällä. Talousarvion käyttötalousosan sitovuustaso on tehtäväaluetason toimintakate-taso eli nettotaso. Jotta elinvoimapalvelut pysyvät talousarvion raameissa sitovuustasoittain, esitetään seuraavia määrärahasiirtoja tehtäväksi palvelualueen sisällä:

Kehittämispäällikkö toimii vs. elinvoimajohtajana 15.6.-21.12.2026 välisen ajan eikä kehittämispäällikölle ole palkattu sijaista. Näin ollen tehtäväalueelta kuntakehittäminen ja työllisyys jää käyttämättä kehittämispäällikön palkkoihin varattuja määrärahoja noin 30 000 euroa, kun taas elinvoimapalvelujen tehtäväalueen tuki- ja hallintopalvelut palkkamenot vs. elinvoimajohtajan palkoista johtuen vastaavasti ylittyvät. Talousarviototeuman mukaan tuki- ja hallintopalvelujen talousarvion toteuma oli 23.9.2026 82% kun tasaisen kertymän mukainen prosenttiluku olisi syyskuun loppuun mennessä 75 %. Huomioitavaa on, että osa kustannuspaikalle kohdistetuista henkilöstön palkkamenoista jyvitetään investointihankkeille jälkikäteen, joten toteuma ei todellisuudessa pidä täysin paikkaansa. Tehtäväalueen tulot ovat toteutuneet ennakoitua suurempina, mutta ne eivät riitä menojen ylityksen kattamiseen.

Elinvoimalautakunta on kokouksessaan 11.8.2026 §92 päättänyt käynnistää rakennus- ja kiinteistörekisterin päivittämistyön. Työn kustannus on noin 55 000 euroa. Päätöksen mukaisesti kulut pyritään kattamaan ensisijaisesti elinvoimapalvelujen käyttötalousmenoista ja määrärahasiirroin. Tämän työn kustannuksen kattamista ehdotetaan tehtävän Kielan purusta säästyvillä rahoilla. Kielan purku-urakka saatiin hankittua ennakoitua alhaisempaan hintaan ja sille varatusta määrärahasta jää käyttämättä noin 40 000 euroa. Osoite- ja kiinteistörekisteriselvityksestä aiheutuvan kustannuksen loppuosa voitaisiin kattaa siirtämällä 15 000 euroa määrärahaoja Kuntakehittäminen ja työllisyyspalveluiden tehtäväalueelta (elinkeinohallinto) rakennustarkastuspalvelujen tehtäväalueelle. Rakennustarkastuspalvelujen talousarvion toteuma oli 23.9.2026 77 %. Tehtäväalueen määrärahavaraus ei riitä kattamaan osoite- ja kiinteistöveroselvitykseen liittyviä kustannuksia ilman määrärahasiirtoja.

Tehtäväalueen liikuntapaikat ja ulkoilureitit talousarviototeuma oli 23.9.2026 85 % kun tasaisen kertymän mukainen prosenttiluku olisi syyskuun loppuun mennessä 75 %. Ylitys johtuu pääosin henkilöstökuluista ja polttoöljyn hinnan korotuksista. Lisäksi vesihuoltolaitoksen muuttaessa samoihin hallitiloihin, on tiloihin tehty muutostöitä. Muutostöistä johtuvia kustannuksia ei ole huomioitu talousarviota laadittaessa.

Huomioitavaa on, että osa henkilöstökuluista tullaan siirtämään talousarvion investointiosan kustannuksiksi, joten toteuma ei ole siltä osin täysin paikkaansapitävä. Ulkoilureittisuunnitelman mukaisten ensimmäisen vaiheen reittitoimitusten kustannusarvio on 35 000 euroa. Tehtäväalueelle varatut määrärahat eivät riitä kattamaan reittitoimituksista syntyviä kustannuksia. Kuntakehittämisen ja työllisyyden tehtäväalueelle varatuista tuotantokannustinmäärärahoista jää näillä näkymin käyttämättä noin 60 000 euroa. Liikuntapaikat ja ulkoilureitit tehtäväalueen todennäköiset palkkakuluista johtuvat ylitykset sekä reittitoimituksista syntyvät kustannukset ehdotetaan katettavaksi siirtämällä määrärahoja kuntakehittämisen ja työllisyyspalvelujen tehtäväalueelta 60 000 euroa liikuntapaikat ja ulkoilureitit tehtäväalueelle.

Työpajan tilat siirtyvät 1.8. alkaen pois työllisyyspalvelujen käytöstä, joten niiden vuokraosuuksien maksamiseen varatut määrärahat tulisi siirtää vesihuoltolaitoksen ja reittien kustannuspaikoille.

Mahdollisia muita määrärahojen siirtotarpeita tarkastellaan loppuvuoden aikana.

Ehdotus
Esittelijä: Kaisa Kylä-Kaila, kehittämispäällikkö

Elinvoimalautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle seuraavia palvelualueen sisäisiä tehtäväalueiden välisiä määrärahasiirtoja:

- tehtäväalueelta kuntakehittäminen ja työllisyys, kustannuspaikalta 4600 (elinkeinohallinto) siirretään 30 000 euroa tehtäväalueella tuki- ja hallintopalvelut, kustannuspaikalle 4000 (tekninen toimisto) välttämättömien palkkamenojen kattamiseen
- tehtäväalueelta kuntakehittäminen ja työllisyys, kustannuspaikalta 4600 (elinkeinohallinto) siirretään 15 000 euroa tehtäväalueelle rakennusvalvonta, kustannuspaikalle 4040 (rakennustietopäivitys) osoite- ja kiinteistörekisterin ajantasaistamiseen
- tehtäväalueelta kiinteistö- ja tiepalvelut, kustannuspaikalta 4308 (Kiela) siirretään 40 000 euroa tehtäväalueelle rakennusvalvonta, kustannuspaikalle 4040 (rakennustietopäivitys) osoite- ja kiinteistörekisterin ajantasaistamiseen
- tehtäväalueelta kuntakehittäminen ja työllisyys, kustannuspaikalta 4600 (elinkeinohallinto) siirretään 60 000 euroa tehtäväalueelle ulkoliikuntapaikat ja reitistöt, kustannuspaikalle 4525 (latuverkosto) reittitoimitustyön käynnistämiseen ja välttämättömien palkkamenojen sekä tilojen muutostyömenojen kattamiseen
- tehtäväalueelta kuntakehittäminen ja työllisyys, kustannuspaikalta 5000 (työllisyyspalvelut hallinto) siirretään 4 000 euroa tehtäväalueelle ulkoliikuntapaikat ja reitistöt, kustannuspaikalle 4525 (latuverkosto) sekä 4 000 euroa tehtäväalueelle vesihuoltolaitos, kustannuspaikalle 6000 (vesilaitos Muonio) tilavuokrien kattamiseen

Päätös
Lautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Kunnanhallitus käsitteli asiaa 23.11.2026 §

Ehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se muuttaa kuluvan vuoden talousarviota elinvoimapalveluiden sisäisillä tehtäväalueiden välisillä määrärahasiirroilla:

- tehtäväalueelta kuntakehittäminen ja työllisyys, kustannuspaikalta 4600 (elinkeinohallinto) siirretään 30 000 euroa tehtäväalueella tuki- ja hallintopalvelut, kustannuspaikalle 4000 (tekninen toimisto) välttämättömien palkkamenojen kattamiseen
- tehtäväalueelta kuntakehittäminen ja työllisyys, kustannuspaikalta 4600 (elinkeinohallinto) siirretään 15 000 euroa tehtäväalueelle rakennusvalvonta, kustannuspaikalle 4040 (rakennustietopäivitys) osoite- ja kiinteistörekisterin ajantasaistamiseen
- tehtäväalueelta kiinteistö- ja tiepalvelut, kustannuspaikalta 4308 (Kiela) siirretään 40 000 euroa tehtäväalueelle rakennusvalvonta, kustannuspaikalle 4040 (rakennustietopäivitys) osoite- ja kiinteistörekisterin ajantasaistamiseen
- tehtäväalueelta kuntakehittäminen ja työllisyys, kustannuspaikalta 4600 (elinkeinohallinto) siirretään 60 000 euroa tehtäväalueelle ulkoliikuntapaikat ja reitistöt, kustannuspaikalle 4525 (latuverkosto) reittitoimitustyön käynnistämiseen ja välttämättömien palkkamenojen sekä tilojen muutostyömenojen kattamiseen
- tehtäväalueelta kuntakehittäminen ja työllisyys, kustannuspaikalta 5000 (työllisyyspalvelut hallinto) siirretään 4 000 euroa tehtäväalueelle ulkoliikuntapaikat ja reitistöt, kustannuspaikalle 4525 (latuverkosto) sekä 4 000 euroa tehtäväalueelle vesihuoltolaitos, kustannuspaikalle 6000 (vesilaitos Muonio) tilavuokrien kattamiseen.

Tiedoksi
taloushallinto, elinvoimapalvelut

Elinvoimalautakunta, § 130,10.11.2026
Kunnanhallitus, § 242,23.11.2026
Kunnanvaltuusto, § 49, 30.11.2026

§ 49
Talousarviomuutos: investointihankkeen lisäys (Päiväkoti)

MUODno-2026-340

Elinvoimalautakunta, 10.11.2026, § 130

Valmistelijat / lisätiedot:

Kaisa Kylä-Kaila, kehittämispäällikkö, kaisa.kyla-kaila@muonio.fi

Uusi päiväkoti on otettu käyttöön syksyllä 2025. Päiväkoti -hankkeeseen on kohdistunut urakan maksuerätaulukon mukainen viimeinen maksuerä sekä muita pienempiä kustannuksia vuoden 2026 puolelle. Edellä mainittua viimeisen maksuerän kohdistumista vuodelle 2026 ei ole huomioitu talousarviovalmistelun yhteydessä, joten päiväkodille ei ole hyväksytyssä talousarvion investointiosassa perustettu omaa hanketta eikä sille ole tehty määrärahavarausta.

Ehdotus
Esittelijä: Kaisa Kylä-Kaila, kehittämispäällikkö

Elinvoimalautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että se muuttaa kuluvan vuoden 2026 talousarvion investointiosaa siten, että elinvoimapalvelujen investointeihin lisätään hanke 'Päiväkoti'. Hankkeelle syntyneet kustannukset pyritään ensisijaisesti kattamaan investointiosalle varatuista määrärahoista sitovuustason sisältä.

Muutettu päätösehdotus

Elinvoimalautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että se muuttaa kuluvan vuoden 2026 talousarvion investointiosaa siten, että elinvoimapalvelujen investointeihin lisätään hanke 'Päiväkoti' ja hankkeelle myönnetään lisämääräraha 33 000 euroa.

Päätös
Lautakunta hyväksyi muutetun ehdotuksen.

Kunnanhallitus, 23.11.2026, § 242

Valmistelijat / lisätiedot:

Katri Rantakokko, hallintojohtaja, katri.rantakokko@muonio.fi

Elinvoimalautakunta käsitteli asiaa 10.11.2026 § 130.

Ehdotus
Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus hyväksyy elinvoimalautakunnan esityksen ja esittää edelleen valtuustolle, että se muuttaa kuluvan vuoden 2026 talousarvion investointiosaa siten, että elinvoimapalvelujen investointeihin lisätään hanke 'Päiväkoti'. Hankkeelle syntyneet kustannukset pyritään ensisijaisesti kattamaan investointiosalle varatuista määrärahoista sitovuustason sisältä.

Tämän päätöksen osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Muutettu ehdotus

Kunnanhallitus hyväksyy elinvoimalautakunnan esityksen ja esittää edelleen valtuustolle, että se muuttaa kuluvan vuoden 2026 talousarvion investointiosaa siten, että elinvoimapalvelujen investointeihin lisätään hanke 'Päiväkoti'.

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että tälle hankkeelle myönnetään lisämääräraha 33 000 euroa, joka katetaan kassavaroista.

Tämän päätöksen osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Päätös
Hallitus hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Esteellisyys
Priitta Pöyhtäri-Trøen (hallintolaki 28.1)

Kunnanvaltuusto, 30.11.2026, § 49

Kunnanhallitus käsitteli asiaa 23.11.2026 § 242.

Ehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se muuttaa kuluvan vuoden 2026 talousarvion investointiosaa siten, että elinvoimapalvelujen investointeihin lisätään hanke 'Päiväkoti'. Lisäksi kunnanhallitus esittää valtuustolle, että tälle hankkeelle myönnetään lisämääräraha 33 000 euroa, joka katetaan kassavaroista.

Tiedoksi
taloushallinto, elinvoimapalvelut

Kunnanhallitus, § 273,23.11.2026
Kunnanvaltuusto, § 50, 30.11.2026

§ 50
Talousarviomuutos: lisämääräraha (hallinto- ja talouspalvelut)

MUODno-2026-362

Kunnanhallitus, 23.11.2026, § 273

Valmistelijat / lisätiedot:

Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja, laura.enbuska-maki@muonio.fi

Kunnanhallituksen sitovan tason sisällä on tehty määrärahatarkistusta loppuvuodelle 2026.

Tasaisen kertymän mukaan (9/2026 ja 10/2026) kunnanhallituksen määrärahavaraus vuodelle 2026/ sitova taso tulisi riittää, mutta arvion perusteella kunnanhallituksen sitova taso tulee ylittymään noin 21 000 euroa. Merkittävin peruste ylitykseen on poistojen määrä, joka on ylittynyt jo n. 33 000 eurolla ja viimeisen neljänneksen poistojen kirjauksia ei ole vielä tehty.

Kuluvalle vuodelle tehdään vielä korjauksia, joilla mm. henkilöstö- ja asiantuntijapalvelumenoja siirretään käyttötaloudesta arkisto- ja tahe-hankkeille investointiosaan ja taloushallintopalvelun myynti tytäryhtiöille on vielä laskuttamatta. Tämä parantaa tilannetta, mutta loppuvuoden menoiksi tulee vielä varauta mm. seuraavasti

- kunnan osuus ensilumen ladusta (55 000 euroa),
- henkilöstön pikkujoulut (n. 5 000 euroa),
- jouluikkunan ja uuden vuoden tapahtumat kulut (n. 3 000 euroa),
- Leader- Tunturi Lapin Muonion kuntarahoitusosuus (21 000 euroa),
- lisämääräraha Elokuvakomissiolle (n. 1 000 euroa).

Ehdotus
Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se myöntää hallinto- ja talouspalvelujen tehtäväalueelle 21 000 euron lisämäärärahan. Lisämääräraha katetaan kassavaroista.

Tämän päätöksen osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Päätös
Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Kunnanvaltuusto, 30.11.2026, § 50

Kunnanhallitus käsitteli asiaa 23.11.2026 § 273.

Ehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se myöntää hallinto- ja talouspalvelujen tehtäväalueelle 21 000 euron lisämäärärahan. Lisämääräraha katetaan kassavaroista.

Tiedoksi
taloushallinto

Sivistyslautakunta, § 116,04.11.2026
Kunnanhallitus, § 240,23.11.2026
Kunnanvaltuusto, § 51, 30.11.2026

§ 51
Talousarviomuutos: määrärahasiirrot (sivistyspalvelut)

MUODno-2026-334

Sivistyslautakunta, 04.11.2026, § 116

Valmistelijat / lisätiedot:

Heikki Tuikka, hallintosihteeri, heikki.tuikka@muonio.fi

Vuoden 2026 talousarviota laadittaessa hallinto- ja tukipalvelujen toimintakulujen määrärahaksi varattiin 195 396 euroa. Hallinto- ja tukipalvelujen toimintamenot ovat kuitenkin ylittymässä. Syyskuun 2026 loppuun mennessä määrärahoista on käytetty 77 %, kun tasaisen kehityksen mukaan syyskuun lopun toteuma saisi olla korkeintaan 75 %.

Ylitys johtuu seuraavista tekijöistä:

- palvelujen ostot: sosiaali- ja terveyspalvelut (työterveyshuoltopalvelut)

Työterveyshuoltopalveluiden menoiksi tasaisella kertymällä arvioidaan muodostuvan noin 55 500€. Lisäksi huomioidaan työterveyshuoltopalveluiden menoista saatava tulo, joka on puolet työterveyshuoltopalvelujen menoista. Tuloksi arvioidaan noin 27 750 €.

Hallinto- ja tukipalveluiden arvioitu ylitys esitetään katettavaksi seuraavasti:

- siirtämällä lukion tehtäväalueelta kustannuspaikasta 3210 Lukio toiminnolta 310 Opetus palvelujen ostoista 3 000 €
- siirtämällä lukion tehtäväalueelta kustannuspaikasta 3210 Lukio toiminnolta 312 Kuljetus palvelujen ostoista 5 000 €
- siirtämällä lukion tehtäväalueelta kustannuspaikasta 3210 Lukio toiminnolta 313 Ruokailu palvelujen ostoista 5 000 €
- siirtämällä lukion tehtäväalueelta kustannuspaikasta 3210 Lukio toiminnolta 315 Sisäinen hallinto palvelujen ostoista 2 000 €
- siirtämällä perusopetuksen tehtäväalueelta kustannuspaikasta 3135 Yhtenäiskoulu toiminnolta 310 Opetus palvelujen ostoista 8 000 €

Siirrot kohdennetaan hallinto- ja tukipalveluiden tehtäväalueelle seuraavasti: 23 000 € kustannuspaikalle 3000 Hallinto- ja tukipalvelut palveluiden ostoihin.

Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rantakokko, sivistysjohtaja

Lautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että määrärahojen siirrot yhteensä 23 000 € suoritetaan kuvaustekstin mukaisesti sivistyspalveluiden hallinto- ja tukipalveluiden tehtäväalueelle.

Päätös

Lautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Kunnanhallitus, 23.11.2026, § 240

Valmistelijat / lisätiedot:

Katri Rantakokko, hallintojohtaja, katri.rantakokko@muonio.fi

Sivistyslautakunta käsitteli asiaa 4.11.2026 § 116.

Ehdotus
Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus hyväksyy sivistyslautakunnan esityksen ja esittää edelleen valtuustolle 23 000 euron määrärahasiirtoja talousarvion 2026 sisällä:

- siirrot kohdennetaan kustannuspaikalle 3000 Hallinto- ja tukipalvelut, palvelujen ostot 23 000 euroa
- siirretään lukion kustannuspaikalta 3210 Lukio toiminnolta
  - 310 Opetus, palvelujen ostot 3 000 euroa
  - 312 Kuljetus, palvelujen ostot 5 000 euroa
  - 313 Ruokailu, palvelujen ostot 5 000 euroa
  - 315 Sisäinen hallinto, palvelujen ostot 2 000 euroa ja
- siirretään peruopetuksen kustannuspaikalta 3135 Yhtenäiskoulu toiminnolta
  - 310 Opetus, palvelujen ostot 8 000 euroa.

Tämän päätöksen osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Päätös
Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Esteellisyys
Priitta Pöyhtäri-Trøen (hallintolaki § 28.1)

Kunnanvaltuusto, 30.11.2026, § 51

Kunnanhallitus käsitteli asiaa 23.11.2026 § 240.

Ehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle 23 000 euron määrärahasiirtoja sivistyspalveluissa talousarvion 2026 sisällä:

- siirrot kohdennetaan kustannuspaikalle 3000 Hallinto- ja tukipalvelut, palvelujen ostot 23 000 euroa
- siirretään lukion kustannuspaikalta 3210 Lukio toiminnolta
  - 310 Opetus, palvelujen ostot 3 000 euroa
  - 312 Kuljetus, palvelujen ostot 5 000 euroa
  - 313 Ruokailu, palvelujen ostot 5 000 euroa
  - 315 Sisäinen hallinto, palvelujen ostot 2 000 euroa ja
- siirretään peruopetuksen kustannuspaikalta 3135 Yhtenäiskoulu toiminnolta

- 310 Opetus, palvelujen ostot 8 000 euroa.

Tiedoksi
sivistyspalvelut, taloushallinto

Kunnanhallitus, § 239,23.11.2026
Kunnanvaltuusto, § 52, 30.11.2026

§ 52
Kuntastrategian 2026-2030 toimeenpanosuunnitelma

MUODno-2025-420

Kunnanhallitus, 23.11.2026, § 239

Valmistelijat / lisätiedot:

Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja, laura.enbuska-maki@muonio.fi

Oheismateriaali

1 toimeenpanosuunnitelma kuntastrategia 2026_2030 khall 20261123 § 239

Muonion kuntaan on laadittu kuntastrategialle toimeenpanosuunnitelma, eli älykkään sopeutumisen ohjelma, vuosille 2026-2030. Suunnitelma on laadittu osallistavalla menetelmällä ja tiiviillä laajennetulla johtoryhmätyöskentelyllä. Työskentelyssä on hyödynnetty USO8- verkoston ja FCG Oy:n konsultaatiota. Työskentely käynnistettiin kunnanhallituksen 27.10.2025 § 227 myötä, ja tässä yhteydessä valmistelöussa otettiin huomioitavaksi myös kiinteistökysymykset. Kunnanhallitus käynnisti työn "kunnan sopeuttamisohjelmana", mutta nyt laadittu työ esitetään "kunnan sopeutumisohjelmana", joka kuvaa enemmän ohjelman aktiivisuutta sekä sen yhteyttä kansallisiin vastaaviin suosituksiin tai malleihin.

Älykkään sopeutumisen käsite ja keinot:

Valtiovarainministeriö määrittää älykkään sopeuttamisen käsitteen (11.10.2021) seuraavasti:

Älykäs sopeutuminen on uudenlainen lähestymistapa, jossa keskeistä on tunnistaa alueiden ja kuntien kehittämisen ja uusiutumisen mahdollisuudet. Sen tarkoituksena on kehittää uudenlaisia strategioita, suunnitelmia ja politiikkatoimia varauduttaessa väestön vähenemiseen ja siitä aiheutuvien muutosten hallintaan. Kasvun ohella ja jopa sen sijaan älykkäässä sopeutumisessa huomio halutaan kiinnittää palvelujen turvaamiseen ja kehittämiseen sekä elämänlaatuun.

Suomalaisessa kirjallisuudessa älykästä sopeutumista on määritelty samansuuntaisesti kuin kansainvälisessä tutkimuksessa, mutta supistumisen ja taantumisen termit (shrinkage, decline) on suomalaisessa kirjallisuudessa usein käännetty positiivisemmalta kuulostavaksi sopeutumiseksi.

Suomalaisessa sopeutumiskeskustelussa on painotettu seuraavia tekijöitä: paikkaperustaisuus, kasvusta riippumaton kehitys, talouden tasapainottaminen, uudistuminen sekä asukkaiden elämänlaatu, hyvinvointi ja osallisuus. Alueiden, kaupunkien, kuntien ja taajamien supistumista ja älykästä sopeutumista on kuvattu seuraavasti:

- *Supistuva kunta on alue, joka menettää väestöään yhtäjaksoisesti useamman vuoden ajan, ja joka kokee samanaikaisesti negatiivisen taloudellisen kehityksen.*
- *Supistuvien taajamien suunnittelu ei voi perustua kasvun ideologiaan, vaan yhdyskuntarakennetta tulee eheyttää ja sovittaa muuttuneeseen tilanteeseen ja tarpeisiin.*

- *Supistumiseen sopeutuvalla kunnalla pitäisi olla kasvusta riippumaton tulevaisuuden visio.*
- ***Älykkään sopeutumisen strategian ensisijainen tavoite on sopeuttaa kunnan talous ja toiminta hallitusti vastaamaan väestö- ja tuloverorealiteettien mukaista taloudellista pohjaa.***
- *Älykäs sopeutuminen ottaa* ***huomioon perinteisen väestön- ja talouskasvun ohella myös asukkaidensa elämänlaadun, joka koostuu mm. osallisuudesta, sosiaalisista verkostoista, turvallisuuden tunteesta sekä ympäristön viihtyisyydestä.***
- *Kaupunki voi valita älykkäästi sopeutuvan kaupungin vaihtoehdon, jossa se näkee muutostilanteen mahdollisuutena tavoitella kasvun, taantumisen ja elämänlaadun tasapainoa sekä näiden lisäksi vielä jotain uutta.*

Valtiovarainministeriö kuvaa älykkään sopeutumisen keinoiksi, niin kansainvälisesti kuin kansallisesti tunnistetuiksi mm. seuraavat esimerkit: *palvelujen kehittäminen, palveluverkon sopeuttaminen vähentyneeseen väestöön sekä palvelurakenteen uudistaminen; koulutuksen ja osaamisen lisääminen ja monipuolistaminen; elinvoimapolitiikan kehittäminen ja innovaatiotoiminnan edistäminen; digitalisaation hyödyntäminen; monipaikkaisuuden ja paikkariippumattomuuden edistäminen; toimintojen uudistaminen kokeilujen avulla; seudullisen ja kuntien välisen yhteistyön lisääminen kunnan eri hallinnonaloilla; supistumisen huomioiminen kaavoituksen prosesseissa; keskustaajamien tiivistäminen, täydentäminen ja eheyttäminen; kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisen elämäntavan edistäminen; uudet asumisen ratkaisut ja asuin- ja elinympäristöjen viihtyvyyden parantaminen; rakennusten käytön monipuolistaminen, käyttötarkoitusten muutos ja purkaminen; osallisuuden ja osallistamisen kehittäminen sekä asukkaiden tarpeiden huomioiminen; alueen mielikuvan parantaminen.*

Muonion kunnan älykkään sopeutumisen ohjelmassa on hyödynnetty Kuntaliiton pohjaa, jossa ko. sopeuttamista tarkistellaan seuraavien osa-alueiden kautta: johtaminen, palveluverkon sopeuttaminen, kiinteistöt ja infra, talouden tasapainottaminen ja hyvinvointi ja elinvoima uudessa tilanteessa. Nämä osa-alueet on yhdistetty kunnan strategian tavoitteiden alle. Kunnan sopeutumis- tai sopeuttamistarve ei ole niinkään lähtenyt asukasmäärän negatiivisesta muutoksesta, koska kunta on tilastokeskuksen mukaan kasvukunta. Onkin korostettava, että em. ohjelman laadintatyössä tarkistelussa on myös se, kuinka pitää kiinni kunnassa tunnistetuista veto- ja elinvoimatekijöistä - näitä ruokkien. ***Muonion kunnan älykkään sopeutumisen lähti tarpeesta pitää hyväksi tunnistettu kasvu resurssiviisaasti yllä, ja toimeenpanna kuntastrategian tavoitteita käytännön tasolle elämänlaadun, vetovoiman ja älykkään kuntatyön osa-alueilla siten, että myös näiden todentavuutta voidaan seurata. Tavoitteena on, että Muonion kunta saavuttaa ohjelmalla visionsa olla luonnostaan vastuullinen, oikeudenmukainen ja onnellinen Muonio; että strateginen ja toimeenpaneva punainen lanka vahvistuu. Päämääränämme on luoda kestävää ja oikeudenmukaista kasvua. Taloudellinen kantokyky on Muoniossa koetuksella seuraavat vuodet, ja tämän realiteetin kanssa rinnakkain on pystyttävä etenemään strategisesti asetettuihin tavoitteisiin, jotta kunnan myönteinen kasvuindeksi pysyy yllä.***

Käytännössä Muonion älykkään sopeutumisen ohjelman toimenpiteet näkyvät jatkossa suoraan talousarvioiden tavoitteiden asettelussa, kuten esimerkiksi jo vuoden 2027 talousarviossa. Näitä tavoitteita arvioidaan säännöllisesti, ja älykkään

sopeutumisen ohjelma, eli kuntastrategian toimeenpanosuunnitelma, otetaan kerran valtuustokaudessa laajemman arvioinnin alle, kuntastrategian mukaisesti.

Ehdotus
Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus hyväksyy kuntastrategian toimeenpanosuunnitelman eli Muonion kunnan älykkään sopeutumisen ohjelman ja esittää sen valtuustolle hyväksyttäväksi.

Tämän päätöksen osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Kokouskäsittely
Priitta Pöyhtäri-Trøen ilmoitti olevansa esteellinen ja poistui kokouksesta (hallintolaki § 28.1).

Hallitus keskusteli mm. suunnitelman sisältämistä toimenpiteistä ja niiden toteutumisen seuraamisen tärkeydestä.

Päätös
Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Esteellisyys
Priitta Pöyhtäri-Trøen (hallintolaki § 28.1)

Kunnanvaltuusto, 30.11.2026, § 52

Liitteet

1 toimeenpanosuunnitelma kuntastrategia 2026_2030 khall 20261123 § 239

Kunnanhallitus käsitteli asiaa 23.11.2026 § 239.

Ehdotus

Kunnanhallitus esittää, että valtuusto hyväksyy kuntastrategian toimeenpanosuunnitelman eli Muonion kunnan älykkään sopeutumisen ohjelman.

Tiedoksi
palvelualueet

Kunnanhallitus, § 127,01.06.2026
Tarkastuslautakunta, § 40,22.09.2026
Kunnanhallitus, § 193,28.09.2026
Tunturi-Lapin maaseutulautakunta, § 19,02.10.2026
Elinvoimalautakunta, § 119,06.10.2026
Sivistyslautakunta, § 107,07.10.2026
Sivistyslautakunta, § 108,07.10.2026
Kunnanhallitus, § 228,26.10.2026
Kunnanhallitus, § 230,26.10.2026
Kunnanhallitus, § 229,26.10.2026
Sivistyslautakunta, § 118,04.11.2026
Elinvoimalautakunta, § 131,10.11.2026
Kunnanhallitus, § 243,23.11.2026
Kunnanhallitus, § 245,23.11.2026
Kunnanhallitus, § 244,23.11.2026
Kunnanvaltuusto, § 53, 30.11.2026

§ 53
Talousarvio 2027 ja -suunnitelma 2028-2029

MUODno-2026-204

Kunnanhallitus, 01.06.2026, § 127

Valmistelijat / lisätiedot:

Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja, laura.enbuska-maki@muonio.fi

Kunnanjohtaja on laatinut alustavan talousarvioraamin vuodelle 2027 ja suunnitelmavuosille 2028-2028. Toukokuun 2026 aikana laaditussa raamissa on toiminut lähtökohtana vuoden 2025 tilinpäätöksen tunnusluvut, kunnalle laaditut painelaskelmat, vuoden 2026 talouskertymän tilanne, veroennustekehikko 5/2026 sekä valtionosuusennusteet (perusosan valtionosuus).

Raamia on mahdollista tarkistaa vielä elokuussa, kun mm. vero- ja valtionosuusennusteet päivittyvät, sekä valtiohallinnon ja kunnan sisäisten tarpeiden (mm. hankintalain muutoksien huomioiminen) vaikutukset täsmentyvät.

Talousarvion 2027 laadinnan ja hyväksynnän yhteydessä on sovittu laadittavan älykkään sopeuttamisen ohjelma, joka vastaa kuntastrategian toimeenpanosuunnitelmaa. Tämä työ on vielä prosessissa.

Kunnan TA27- raamiin huomioitavia kehysriihen vaikutuksia

Yleisesti kuntatalouteen liittyen, kevään 2026 kehysriihessä on mm. linjattu, kuinka (lähde: Kuntaliitto, Sanna Lehtosen blogi 30.4.2026):

- hallitus noudattaa ohjelmaansa yhteisöverokannan alennuksesta kahdella (- 2) prosenttiyksiköllä; tämä odotettavasti vähentää kuntien tuloja, mutta on tarkoitus korvata yhteisöveron jako-osuutta muuttamalla,

- kuntien valtionosuuden indeksijäädytys lisääntyy yhdestä (1) prosenttiyksiköstä 2,8 %-yksikköön vuonna 2027. Uutta valtionosuusleikkausta tulee odotetusti noin 60 milj. euroa; kunnilta tulee jäämään valtionosuutta saamatta indeksijäädytyksen takia noin 173 milj. euroa vuonna 2027,
- TE-palvelujen ja kotoutumisen rahoja leikataan yhteensä noin 125 milj. euroa,
- suora 75 milj. valtionosuusleikkaus tuli voimaan vuonna 2026, joka vähentää jokaisen kunnan valtionosuutta noin kaksi prosenttia,
- sote-siirron tarkistuksen yhteydessä hallitus päätti hyvittää kunnille reilu puolet leikkauksista (500 milj. leikkauksesta tarkoittaa noin 277 milj. euroa hyvitystä) vuodesta 2025 alkaen,
- kiinteistöveron pakotettu alarajan korotus lisäsi kuntien kiinteistöverotuloja 108 milj. euroa heti hallituskauden ensimmäisenä kokonaisena vuonna 2024.

Huomionarvoista on, että jatkossa valtionosuudet riittävät rahoittamaan enää 20 % kuntien peruspalvelujen menoista, joka on merkittävästi vähemmän kuin vielä kymmenen vuotta sitten. Samaan aikaan kuntien palkka-, osto- ja materiaalikustannukset odotetusti kasvavat. Verotulorahoituksen merkitys korostuu merkittävästi elinvoimaisen ja pitovoimaisen kunnan tulevaisuuden vahvistamisessa.

Kunnan TA27 ja TS28-29 raamin lähtökohtia

Tasaisen kertymän mukaan (4/2026) huhtikuun loppuun mennessä kertymä saisi olla 33,33 %. Accuna- ohjelmiston raportin mukaan koko kunnan kertymä oli em. ajankohdalla toimintakatteen osalta 32,26 %, josta tulot olivat toteutuneet 30,6 % ja kulut 31,8 %. Henkilöstökulut olivat tasaisen kertymän mukaisia (kertymä 32,6 %), aineet tavarat ja tarvikkeet tasaisen kertymän ylittäviä (38,9 %). Verotulot olivat toteutuneet 24,3 % ja valtionosuudet 32,9 %. Rahoituskulut olivat toteutuneet 19,3 %. Poistoista oli em. mennessä tehty ensimmäisen kolmanneksen kirjaus. On huomioitava, että verokertymä ei tiliöidy tasaisesti kertymään.

Kunnalle laadituissa painelaskelmissa (FCG Oy, kevät 2026) kunnan tilikauden tulos painuisi vuonna 2027 negatiiviseksi 190 000 euroa, vuonna 2028 negatiiviseksi noin 290 000 euroa ja vuonna 2029 noin 245 000 euroa negatiiviseksi. Tässä skenaariossa kaikki sote- kiinteistöt jäisivät kunnan taseeseen ja mm. toimintakulujen nousuksi ennakoitiin suurempaa kasvua (ka. kuntiin kohdistuvat korotuspaineet, indeksikorotukset, henkilöstökulujen kasvu). Verotulojen kasvu arvioitiin verkokehikon mukaiseksi. FCG Oy:n painelaskelmissa valtionosuudet arvioitiin pienemmiksi kuin kunnan alustavassa TA27- raamissa on esitetty; valtionosuuksien heikko kehitys johtuu vuonna 2027–2028 verotulojen tasausjärjestelmästä, vuonna 2029 valtionosuuden pienentyminen johtuu perusopetusikäisten määrän vähentymisestä (jos väestöennuste toteutuu, huomioitavaa, että tässä ei ole huomioitu muuttoliikettä).

Muonion kunnan toukokuun 2026 laaditussa TA27-raamissa on huomioitava seuraavia lähtökohtia edellä mainitun lisäksi:

- kunnan tulo-odotuksiin on laskettu korotus +5 % /vuositaso, joka tarkoittaa kunnan maksujen ja taksojen tarkistamista kauttaaltaan,
- kunnan tulo-odotuksista on vähennetty noin 280 000 euroa vuoden 2026 tasosta; tämä vähennys on tehty sote- kiinteistöjen vuokraodotuksiin,
- raami perustuu toimintakuluissa noudatettavaan menokuriin: alustavassa raamissa menoihin on huomioitu vain yhden (1) % nousu suhteessa edellisiin vuosiin. Vuonna 2025 kunta onnistui menokurissa erinomaisesti, ja menot kasvoivat vain noin 0,9 % vuoteen 2024 verrattuna – indeksi- ja työehtosopimuskorotuksista huolimatta. Tätä linjaa on syytä lähteä

tavoittelemaan vuodelle 2027 ja suunnitelmavuosille 2028-2029. Keskeisessä asemassa on erityisen huolellisesti suunniteltu sekä läpikäyty henkilöstökulurakenne.

- alustavan raamin verotulo-odotukset vastaavat täysin veroennustekehikkoa 5 /2026,
- verotulo-odotus on laadittu nykyisten veroprosenttien pohjalta (ei korotuksia),
- valtionosuudet on laskettu vuoden 2026 tasosta siten, että näihin on tehty leikkaus -2 %/ vuositaso. Valtioneuvosto on julkistanut ennakolliset peruspalveluiden valtionosuuslaskelmat vuodelle 2027. Muonion ennakollinen peruspalveluiden vos olisi 4 212 111 euroa (tästä puuttuu OKM:n osuus),
- poistoissa ja arvonalentumisissa on huomioitu lähtökohtana vuoden 2025 tilinpäätöksen taso, johon piti tehdä vapaaehtoinen arvonalentumiskirjaus.

Kunnan alustava TA27 ja SU28-29- raami (tilanne 5/2026)

Kunnan vuoden 2027 talousarvion ja suunnitelmavuosien 2028-2029 raami on seuraava:

TALOUSARVIO 2027						
TULOSLASKELMA	TP 2024	TP25	TA26	TA27	TS28	TS29
TOIMINTATUOTOT yhteensä	3,95	3,65	3,61	3,49	3,67	3,85
TOIMINTAKULUT yhteensä	-12,78	-12,67	-13,48	-13,61	-13,75	-13,89
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-8,83	-9,02	-9,87	-10,12	-10,08	-10,04
Verotulot	6,16	7,07	6,85	7,18	7,36	7,63
Valtionosuudet	3,68	4,38	4,64	4,55	4,46	4,37
Rahoitustuotot ja -kulut	-0,14	-0,08	-0,12	-0,12	-0,12	-0,12
VUOSIKATE	0,88	2,34	1,50	1,49	1,62	1,84
Poistot ja arvonalentumiset	-0,83	-1,31	-1,07	-1,35	-1,35	-1,35
Satunnaiset tuotot ja kulut	0,00					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	0,04	1,03	0,43	0,14	0,27	0,49
Varausten ja rahastojen muutos	0,03	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05
TASEEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ YHTEENSÄ	0,07	1,08	0,48	0,18	0,31	0,54

Ehdotus
Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus hyväksyy talousarvioraamin vuodelle 2027 ja suunnitelmavuosille 2028-2029.

Raami mahdollisesti täsmentyy elokuussa 2026.

Päätös
Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Tarkastuslautakunta, 22.09.2026, § 40

Valmistelijat / lisätiedot:

Essi Viljamaa, asianhallintasihteeri, essi.viljamaa@muonio.fi

Kunnanhallitus on kokouksessaan 24.8.2026 § 179 hyväksynyt talousarvion laadintaohjeen vuodelle 2027 sekä suunnitteluvuosille 2028 - 2029.

Tarkastuslautakunnan tavoitteena on saada toimikautensa aikana kattava kuva kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä siitä, miten palvelualueet toteuttavat ja saavuttavat valtuuston asettamat toiminnalliset tavoitteet. Tarkastuslautakunnan omat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2027 pohjautuvat palvelualueiden itselleen asettamien toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen seurantaan ja arviointiin.

Tarkastuslautakunnalle varataan 14950 euron määräraha vuodelle 2027. Määrärahaa nostetaan hieman vuoden 2026 tasolta (14500 €), sillä odotettavissa on mm. korotuksia toimisto- ja asiantuntijapalveluihin sekä ICT-palveluiden hintoihin.

Tarkastuslautakunnan talousarvio ja toiminnallisten tavoitteiden taulukko vuodelle 2027 oheismateriaalina.

Ehdotus

Puheenjohtajan esitys

Tarkastuslautakunta hyväksyy talousarvioehdotuksen vuodelle 2027 ja laatii toiminnalliset tavoitteet ja painopisteet liitteenä olevalle lomakkeelle sekä esittää ne kunnanhallitukselle ja -valtuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 28.09.2026, § 193

Valmistelijat / lisätiedot:

Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja, laura.enbuska-maki@muonio.fi

Talousarvioon vuodelle 2027 ja taloussuunnitelmiin vuosille 2028-2029 on pidetty valtuutetuille iltakoulu 21.9.2026.

Tilannekuva 22.9.23026 talousarvion laadinnan osalta näyttää haastavalta, tulos odotettua alijäämäisemmältä ja valmistelua jatketaan. Lautakuntia on pyydetty tallentamaan esitykset Accunaan 12.10.2026 mennessä.

Kunnanhallituksen kokouksessa käydään läpi valmistelun ajankohtainen tilanne: palvelualueiden toiminnallisia tavoitteita, keskeisiä jo Accunaan tallennettuja taloudellisia tunnuslukuja, investointiohjelmaa sekä valtionosuus- ja verotulokertymien päivitettyjä ennusteita (09/ 2026).

Ehdotus
Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi talousarvion 2027 ja taloussuunnitelmien 2028-2029 valmistelun tilanteen.

Kokouskäsittely
Hallitus keskusteli talousarvion valmistelun tilanteesta laajasti.

Päätös
Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Tunturi-Lapin maaseutulautakunta, 02.10.2026, § 19

Valmistelijat / lisätiedot:

Annika Leinonen, maaseutupäällikkö, annika.leinonen@muonio.fi

Oheismateriaali
1 Tunturi-Lapin maaseutulautakunnan talousarvio 2027 ja -suunnitelma 2028-2029

Muonion kunnanhallitus on kokouksessaan 1.6 2026 § 127 hyväksynyt talousarvion 2027 ja taloussuunnitelman 2027-2028 laadintaohjeen, joka on esityslistan oheismateriaalina.

Talousarviossa tulee esittää toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja kaikilla käyttötalouden sitovilla tehtävätasoilla tulee olla toimintaa kuvaavia mittareita. Päivitetty kuntastrategia valtuustokaudelle 2026-2030 toimii tehtävän talousarvion ja taloussuunnitelman perustana ja ohjeena. Talousarviossa esitetään tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Lautakunnan talousarvioehdotus ja toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2027 ovat esityslistan oheismateriaalina. Lautakunnan hyväksymä talousarvioesitys toimitetaan kunnanhallitukselle 12.10.2026 mennessä.

Ehdotus
Esittelijä: Annika Leinonen, maaseutupäällikkö

Lautakunta hyväksyy maaseutuhallinnon talousarvion 2027 ja taloussuunnitelman 2028-2029, toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2027 ja esittää ne edelleen kunnanhallitukselle ja -valtuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös
Tunturi-Lapin maaseutulautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Elinvoimalautakunta, 06.10.2026, § 119

Valmistelijat / lisätiedot:

Sari Virkkunen, hallintosihteeri, sari.virkkunen@muonio.fi

Muonion kunnanhallitus on kokouksessaan 24.8.2026, §179, hyväksynyt laadintaohjeen talousarviolle 2027 ja taloussuunnittelulle 2028-2029.

Laadintaohjeessa on velvoitettu hallintokuntia huomioimaan budjettia laatiessaan seuraavat seikat:

- taksantarkistuksia on tehtävä tasaisesti vuosille 2027-2029
- menojen karsintaan tai niiden nykytasossa pitämiseen on kiinnitettävä erityistä huomioita.

Talousarvio tulee perustua vuoden 2025 tilinpäätökseen, vuoden 2026 talousarvioon ja toteutuma-arvioon sekä vuotta 2027 koskeviin tietoihin ja ennusteisiin kuluista ja tuloarvioista.

Elinvoimapalvelun talousarviossa on otettu huomioon mm. seuraavia kustannuseriä:

- Rakennusvalvontapalvelujen talousarviossa on huomioitu mittalaitehankinta.
- Ulkoliikuntapaikkojen ja reittienhoidon osalta käyttötalousmenoja lisää polttoaineiden kohonnut hinta (mpö +30%) sekä mahdolliseesti kunnalle siirtyvien retkeilyrakenteiden ylläpito- ja käyttöoikeussopimuskustannukset. Myös uramaksujen korotukset on huomioitu talousarviossa.
- Vesihuoltolaitoksen taksan tarkistuksen aiheuttama tuloarvion nousu vuodelle 2026 on lähes 20 %. Vuoden 2026 tilinpäätöksen jälkeen saadaan tarkempi arvio taksauudistuksen vaikutuksesta ja kyetään määrittelemään mahdollinen vesihuollon käyttömaksujen korotustarve.
- Hanketuloja ei ole tiedossa vuodelle 2027 kehittämishankkeiden osalta, joka pienentää tuloarviota.
- Talousarviossa on huomioitu aloitteiden käsittelyssä esitetyt toimenpiteet ympäristön siisteydestä ja viihtyvyydestä.
- Marjapaikan ja Kielan vuokratuloja ei tule jatkossa; pienentää sekä tuloja, että menoja.
- Siivouskustannusten hintojen korotus (ennakkotieto Muonion ruoka- ja siivouspalvelut Oy).
- Sopimusten mukaiset indeksikorotukset/tarkistukset.
- Lämmityskustannusten nousu kiinteistöissä.
- Palkkakustannusten yleiskorotus (koskee koko kunnan henkilöstöä).

Vesihuollon tulojen kohentumisesta huolimatta koko elinvoimalautakunnan tuotot tulevat vähenemään noin 0,5 % mm. hyvinvointilaitoksen vuokratulojen pienenemisestä johtuen. Elinvoimalautakunnan toimintakulujen arvioidaan nousevan noin 3,7 %.

Talousarvion käyttötalous suunnitelmavuosien 2028-2029 osalta tulee täydentymään, kun taloushallinto saa lisättyä järjestelmään suunnitelmavuosien poistot, vyörytysmenot ja -tulot sekä palkkojen tasausmaksut.

Talousarvio 2027 ja suunnitelmavuosien 2028-2029 talousarviot, investointisuunnitelma vuosille 2027-2029 ja toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2027 ovat pykälän oheismateriaaleina.

Ehdotus
Esittelijä: Kaisa Kylä-Kaila, kehittämispäällikkö

Elinvoimalautakunta hyväksyy elinvoimapalvelujen talousarvion ja toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2027, taloussuunnitelman vuosille 2028-2029 sekä investointiosan vuodelle 2027 ja suunnitelmavuosille 2028-2029 ja esittää ne edelleen kunnanhallitukselle ja –valtuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös
Lautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen. Lisäksi lautakunta päätti pyytää Muonion ruoka- ja siivouspalvelut Oy:ltä selvityksen siitä, mihin siivouskulujen kustannusnousut perustuvat.

Sivistyslautakunta, 07.10.2026, § 107

Valmistelijat / lisätiedot:

Heikki Tuikka, hallintosihteeri, heikki.tuikka@muonio.fi

Oheismateriaali
1 Sivistyspalveluiden henkilöstösuunnitelma
2 Talousarvion laadintaohje 2027
3 Sivistyslautakunta talousarvio 2027 päivitetty 6.10.2026

Muonion kunnanhallitus on kokouksessaan 24.8.2026 § 179 hyväksynyt talousarvion 2027 ja taloussuunnitelman 2028-2029 laadintaohjeen, joka on esityslistan oheismateriaalina.

Talousarvio ja -suunnitelma tulee laatia siten, että ne sisältävät kunnan ja kuntakonsernin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet turvaten edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen sekä siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa.

Talousarviossa esitetään tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Toiminnalliset tavoitteet johdetaan Muonion kunnan 1.1.2026 voimaan tulleesta kuntastrategista sekä tämän toimeenpanosuunnitelmasta/älykkään sopeuttamisen ohjelmasta. Talousarviossa tulee esittää toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Toiminnalliset tavoitteet asetetaan taloudellisten tavoitteiden rinnalle.

Kaikilla käyttötalouden sitovilla tehtävätasoilla tulee olla toimintaa kuvaavia mittareita. Tavoitteiden ja mittareiden lukumäärä ei ole itseisarvo, tärkeämpää on, että tavoitteet ja suoritteet ovat realistisia, konkreettisia ja helposti seurattavissa, mitattavissa ja tarkastettavissa. Tavoite on päämäärä, sillä kuvataan tulos, joka saavutetaan toimintaa varten annetuilla määrärahoilla talousarviovuoden aikana.

Kuntastrategia 2026-2030 tulee olla talousarvion ja taloussuunnitelman perustana ja ohjeena.

Kuntastrategian arvoja ovat seuraavat:

Vieraanvaraisuus
Oikeudenmukaisuus
Juurevuus
Tulevaisuusmyönteisyys ja
Lempeästi voimakas.

Kuntastrategia koostuu kolmesta painopisteestä:

1. Älykkäästi sopeutuva ja kipinävoimainen kunta ("Katso kauas, valitse viisaasti"),

2. Vetovoimaa vahvuuksista ("Tervetuloa vaikka viikoksi") ja

3. Elämänlaatua onnellisesta arjesta ("Kokoaan parempi – ilahduttavan hyvässä kunnossa").

Laadintaohjeessa on velvoitettu hallintokuntia huomioimaan budjettia laatiessaan seuraavat seikat:

- taksantarkistuksia on tehtävä tasaisesti vuosille 2027-2029
- menojen karsintaan tai niiden nykytasossa pitämiseen on kiinnitettävä erityistä huomioita/älykäs sopeuttaminen ja tehokkuus
- käyttötalousosan toiminnallisten tavoitteiden sitovuus valtuustoon nähden on tehtävätaso. Talousavion 2027 valmistelussa huomioidaan vuoden 2025 tilinpäätöksen ja vuoden 2026 toteutuman analysointi sekä vuodelle 2026 tiedossa olevat muutokset

Sivistyspalvelujen **hallinto- ja tukipalveluissa** kehitetään sivistyspalveluita ja toimitaan yhteistyössä kunnan sisällä, sidosryhmien sekä hyvinvointialueen kanssa. Tavoitteena on mm. jatkaa Lapsiystävällinen kunta –mallin hakuprosessia, tarkastella elintapaneuvonnan ja oppilaitosnuorisotyön jatkuminen hanketyön päätyttyä sekä koulukuljetusten kilpailutuksen loppuun saattaminen. Toimintamenojen nousu muodostuu henkilöstökuluista (palkankorotukset) ja muiden palveluiden ostoista. Menoissa on huomioitu vauvalahja kuntaan syntyville lapsille vuonna 2027.

Varhaiskasvatuksen toimintakuluja lisäävät mm. ravitsemispalveluiden, koulukuljetusten kustannusten nousu ja ostopalvelumaksut. Tavoitteena on mm. vakiinnuttaa toimintakulttuuria päiväkodin arjessa ja kehittää luonto- ja ruokakasvatusta.

Perusopetuksen toimintakuluja lisäävät henkilöstökulut (palkankorotukset ja valmistavan opetuksen järjestäminen) ja koulukuljetuksen ennakoitu indeksikorotus. Toimintatuloja vähentää mm. hanketulon päättyminen. Tavoitteena on mm. oppimisen ja koulukäynnin tuen vakiinnuttaminen ja yhdenvertainen, turvallinen sekä liikunnallinen koulupäivä.

Lukiossa toimintakuluja lisäävät henkilöstökulut (palkankorotukset) sekä muut toimintakulut (sis. vuokrat lukiolaisten asunnoista). Toimintatuloja vähentää hanketulon päättyminen. Tavoitteina on mm. asuntotoiminnnan kehittäminen, terveellisen elämäntavan edistäminen sekä yhteistyö ammatillisten oppilaitosten kanssa.

Perusopetuksessa ja lukiossa kehitetään henkilöstön virkarakennetta vastaamaan tulevaa tarvetta, jatketaan kansainvälistä toimintaa sekä vakiinnutetaan luontokasvatukseen liittyvää toimintaa/kursseja.

Kansalaisopistossa toimintakuluja nostaa tuntiopettajaresurssin lisääminen. Tuottojen odotetaan nousevan lisääntyvän kurssitarjonnan myötä. Kansalaisopistossa kehitetään mm. oman opiston toimintaa (esim. otetaan käyttöön mahdollisuus maksaa erilaisilla henkilöstöeduilla kurssimaksuja).

Kirjasto- ja kulttuuripalveluissa toimintakulut eivät lisäänny. Toimintatuloja vähentää hanketulon päättyminen. Tavoitteena on mm. lukemisen edistäminen työn jalkauttaminen hanketyön päätyttyä, saavutettavat palvelut sekä kulttuurihyvinvointisuunnitelman 2026-2030 vakiinnuttaminen.

Nuorisopalveluissa toimintatuotot nousevat hanketulon ja avustuksien myötä. Toimintakuluja nostaa nuorten työpajan siirtyminen sivistyspalveluihin elinvoimapalveluista. Tavoitteena on mm. vakiinnuttaa oppilaitosnuorisotyö hanketyön päätyttyä sekä nuorten työpajatoiminnan kehittäminen. Lisäksi nuorisopalveluissa valmistaudutaan hakemaan verkostotyöpajatoimintaan rahoitusta useamman kunnan kanssa.

Liikunta- ja hyvinvointipalvelujen toimintakulut eivät lisäänny. Toimintatuottoja vähentää hanketulon vähentyminen. Valmistaudutaan hakemaan elintapaneuvonnan laajentamiseksi toiselle asteelle rahoitusta. Tavoitteena on mm. elintapaneuvonnan vakiinnuttaminen varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle sekä ehkäisevän päihdetyön suunnitelman toteuttaminen.

Sivistyspalveluissa toteutetaan edelleen hanketyötä aktiivisesti. Hankkeiden vähentyminen näkyy vuoden 2027 toimintatuloissa.

Talousarvio 2027 ja muutos edelliseen vuoteen verrattuna, tilanne 6.10.2026:

Hallinto- ja tukipalvelut		
Toimintatuotot	31 000	+4328,6 %
Toimintakulut	-252 709	+29,3 %
Toimintakate	-221 709	+13,9 %
Varhaiskasvatus		
Toimintatuotot	88 827	-26,2 %
Toimintakulut	-1 536 011	+1,9 %
Toimintakate	-1 447 184	+4,4 %
Perusopetus		
Toimintatuotot	259 369	-26,7 %
Toimintakulut	-3 583 193	+6,4 %
Toimintakate	-3 323 824	+10,3 %
Lukio		
Toimintatuotot	35 800	-61,3 %
Toimintakulut	-828 533	+3,7 %
Toimintakate	-792 733	+12,2 %
Kansalaisopisto		
Toimintatuotot	36 000	+18,8 %
Toimintakulut	-171 912	+4,4 %
Toimintakate	-135 912	+1,2 %
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut		
Toimintatuotot	235 191	-7,4 %
Toimintakulut	-511 852	+0,1 %
Toimintakate	-277 661	+7,5 %
Nuorisopalvelut		
Toimintatuotot	175 850	+72,7 %
Toimintakulut	-520 385	+54,2 %
Toimintakate	-344 535	+46,2 %
Liikuntapalvelut ja hyvinvoinnin edistämisen työ		
Toimintatuotot	46 400	-15,3 %
Toimintakulut	-255 882	-12,0 %
Toimintakate	-209 482	-11,3 %
Kaikki yhteensä		
Toimintatuotot	908 437	-9,9 %

Toimintakulut	7 660 477	+6,8 %
Toimintakate	6 752 040	+9,5 %

Sivistyspalveluiden talousarvio 2027, toiminnalliset tavoitteet 2027, taloussuunnitelma 2028-2029 sekä henkilöstösuunnitelma 2026-2030 ovat esityslistan oheismateriaaleina.

Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rantakokko, sivistysjohtaja

Lautakunta hyväksyy sivistyspalvelujen talousarvion ja toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2027, taloussuunnitelman vuosille 2028-2029 sekä henkilöstösuunnitelman 2026-2030 ja esittää ne edelleen kunnanhallitukselle ja –valtuustolle hyväksyttäväksi.

Kokouskäsittely
Minna Back poistui kokouksesta pykälän käsittelyn aikana klo 17.51.

Päätös
Lautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Sivistyslautakunta, 07.10.2026, § 108

Valmistelijat / lisätiedot:

Marika Semi, perusopetuksen rehtori, marika.semi@muonio.fi

Oheismateriaali
1 Perusopetuksen kalustoinvestointi 2027

Perusopetus esittää kalustoinvestoinnin jatkamista seuraavasti: oppilaskalusteiden (ruokasalin tuolien) uusiminen oppilaiden ergonomian ja viihtyvyyden sekä yleisesti siivouksen parantamiseksi sekä AV-laitteiston /esitystekniikan (älynäyttöjen) hankinta luokkiin.

Investointi jatkaa vuonna 2022 aloitettua investointihanketta, jolloin uusittiin osa perusopetuksen oppilaiskalusteista. Vuoden 2026 aikana uusittiin oppilaskalusteita (tuoleja, pulpettaja sekä työpöytiä) sekä hankittiin 7 kappaletta älynäyttöjä. Tavoitteena on saada uusittua tarvittavat kalusteet vuoden 2027 aikana ja saattaa ko. investointi loppuun.

Hankkeen kokonaisarvo on 58 670 euroa vuodelle 2027.

Päivitetty hankesuunnitelma on oheismateriaalina.

Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rantakokko, sivistysjohtaja

Lautakunta hyväksyy esityksen ja esittää sitä edelleen kunnanhallitukselle ja valtuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös
Lautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Kunnanhallitus, 26.10.2026, § 228

Valmistelijat / lisätiedot:

Katri Rantakokko, hallintojohtaja, katri.rantakokko@muonio.fi

Oheismateriaali
1 hallinto- ja talouspalvelut ta 2027 1. käsittely

Hallinto- ja tukipalvelut merkittävimmät erät ja/tai toiminnalliset muutokset kuluvaan vuoteen nähden

- taloushallinnon ja hallinnon tuki yhtiöille konsernin sisällä (mm. hallinnon tuki tytäryhtiöiden hallitustyöskentelyyn)
- asianhallinta- ja sähköisen arkiston, henkilöstöhallinnon tuen sekä talousdokumentin ohjelmistojen käyttöönotto ja jalkauttaminen
- hankintalain muutoksen aiheuttamat vaikutukset (palkka- ja ICT-palvelut)
- maakunnallisten tapahtumien järjestämiseen varattu määrärahaa (Lapin liiton ja yrittäjien kunta- ja aluekehityspäivät 2027 sekä Pelastuslaitoksen Lapin alueen toimijoiden varautumiser ja valmiussuunnittelun yhteistoimintatilaisuus 2027)
- projektit: Tunturi-Lapin Kehitys ry:n maksuosuus on vähennetty
- strategisten kumppanuussopimusten huomioiminen (Ensilumen latu 55 000 euroa ja Tykkikisa 5 000 euroa)

Henkilöstöhallinto merkittävimmät erät ja/tai toiminnalliset muutokset kuluvaan vuoteen nähden

- työhyvinvoinnin edistämiseen jatkuu
  - työhyvinvointiraha 20 euroa/hlö
  - työhyvinvointikysely
  - ePassi -henkilöstöetu
- EduHouse -koulutuspalvelut

Taloushallinto merkittävimmät erät ja/tai toiminnalliset muutokset kuluvaan vuoteen nähden

- taloushallinnon ja hallinnon tuki yhtiöille konsernin sisällä (mm. taloustiimin kokoontumiset, prosessikuvaukset ja tuki tytäryhtiöille)
- automatisoinnin jatkaminen
- tiedolla johtamisen työkalujen käyttöönotto ja jalkauttaminen.

Hallinto- ja talouspalvelut

	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Muutos-%	SU 2028	SU 2029
D110 Kunnanvaltuusto						
Toimintatuotot	-293	-400	-500	25 %	-400	-400
Toimintakulut	-29760	-27328	-23052	-16 %	-27517	-28155
Toimintakate yhteensä	-29760	-27328	-23052	-16 %	-27517	-28155
D111 Kunnanhallitus						
Toimintatuotot	17	6000	0	0 %	6000	6000
Toimintakulut	-324324	-299340	-309207	3 %	-292495	-295610
Toimintakate yhteensä	-324307	-293340	-309207	5 %	-286495	-289610
D112 Keskusvirasto /yleishallinto						
Toimintatuotot	14691	26620	26500	0 %	26500	26500

Toimintakulut	-563515	-566275	-599014	6 %	-620443	-620443
Toimintakate yhteensä	-548825	-539655	-572514	6 %	-593943	-593943
D113 Henkilöstöhallinto						
Toimintatuotot	594	0	0	0 %	0	0
Toimintakulut	-97918	-112676	-112221	0 %	-103862	-103862
Toimintakate yhteensä	-97324	-112676	-112221	0 %	-103862	-103862
D117 Projektit						
Toimintakulut	-101946	-107000	-70000	-35 %	-65000	-65000
Toimintakate yhteensä	-101946	-107000	-70000	-35 %	-65000	-65000
C14 Hallinto- ja talouspalvelut						
Toimintatuotot	15302	32620	26500	-19 %	32500	32500
Toimintakulut	-1117463	-1112620	-1113494	0 %	-1109317	-1113070
Toimintakate yhteensä	-1102161	-1080000	-1086994	1 %	-1076817	-1080570

Oheismateriaalina on hallinto- ja talouspalveluiden (yleishallinto) talousarvioesitys vuodelle 2027.

Ehdotus
Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi valmistelun tilanteen.

Kokouskäsittely
Priitta Pöyhtäri-Trøen ilmoitti olevansa esteellinen (hallintolaki 28.1) ja poistui kokouksesta.

Päätös
Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Esteellisyys
Priitta Pöyhtäri-Trøen (hallintolaki § 28.1)

Kunnanhallitus, 26.10.2026, § 230

Valmistelijat / lisätiedot:

Katri Rantakokko, hallintojohtaja, katri.rantakokko@muonio.fi

Oheismateriaali

1 Perusopetuksen kalustoinvestointi 2027

Talousarvion 2027 ja suunnitelmavuosien 2027-2028 investointiosa on käsitelty elinvoimalautakunnassa 6.10.2026 § 119.

Vuonna 2027 investointien nettosummaksi esitetään yht. n. 2,56 milj. euroa, vuonna 2028 yht. 2,28 milj. euroa ja vuonna 2029 yht. 2,73 milj. euroa.

Investoinneista merkittävä osa talousarviovuodelle sisältää perusinfraan tehtäviä saneeraus- tai korjaustoimenpiteitä (vesi- ja viemäriverkosto, tiet, rakennukset). Kielaan liittyvät ratkaisut on tavoitteena suunnitella vuoden 2027 aikana samoin kuin kunnanviraston suunnittelu.

Liikuntapaikoista merkittävimpinä investointeina on suunniteltu urheilukentan saneerausta suunnitelman mukaisesti ja jääkiekkokaukalon rakentamisen jatkoa. Retkeilyyn ja reitistöjen parantamiseen, rakentamiseen ja toimituksiin on suunniteltu merkittävää panostusta.

Perusopetuksen investointihanke sisältää mm. esitystekniikan uusimista.

Kunnanhallituksen hankkeista painottuu automatisaation lisääminen ja hankintalain muutoksen aiheuttamat toimenpiteet.

Merkittävimmät elinvoimapalveluiden investoinnit

- edelleen aikaisempien vuosien pitkän tähtäimen suunnitelman (pts) mukaisesti koulurakennuksiin (yläkoulu, alakoulu ja liikuntasali sekä kirjasto)
- kunnanviraston suunnittelu ja toteutus
- asuinkiinteistöjen saneerauksia (rivitalo Eka vuosina 2027 ja 2028 sekä Huomisen talot vuonna 2028)
- urheilukentän saneeraus
- tori- ja tapahtuma-alueen toteutus
- Kielan alueen suunnittelu ja toteutus
- reittien osalta mm. parantaminen ja reittioimitukset
- Jerisjärven tilan selvittäminen ja mahd. kunnostustoimet sekä Jerisjokisuun ja Muoniojärven kunnostustoimet suunnitelman mukaan
- kaavateiden saneeraus pts:n mukaisesti
- osoiterekisterin ajantasaistaminen (vuosi 2028)
- vesihuoltolaitosten perusparannukset ja kehittäminen
- vesihuoltolaitoksen ajoneuvot.

Sivistyspalveluiden investoinnit

- kalusteiden ja esitystekniikan hankinta

Kunnanhallituksen investoinnit

- maanhankinta
- arkistoinnin ja automatisaation jatkaminen
- talous - ja henkilöstöhallinnon kehittäminen
- palkkapalveluiden siirto
- ICT -palveluiden siirto
- tietoturvan ja -suojan kehittäminen.

Talousarvion 2027 ja suunnitelmavuosien 2028-2029 investointiesitys on oheismateriaalina.

Ehdotus
Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus

- merkitsee tiedoksi elinvoimalautakunnan investointiesityksen talousarviovuodelle 2027 ja -suunnitelmavuosille 2028 ja
- antaa evästyksen investointiosan jatkovalmisteluun.

Päätös
Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen ja pyysi tarkempaa esittelyä investointisuunnitelman hankkeista (mm. urheilukenttä sekä Kielan ja torialueen yhdistämisen mahdollisuudesta).

Esteellisyys
Priitta Pöyhtäri-Trøen (hallintolaki § 28.1)

Kunnanhallitus, 26.10.2026, § 229

Valmistelijat / lisätiedot:

Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja, laura.enbuska-maki@muonio.fi

Oheismateriaali
1 koko kunta ta 2027 1. esitys

Kunnan syyskuun talouskertymän tilannekuva

Syyskuun 9/2026 kertymä osoittaa, että toimintatuotot ovat toteutuneet 70 prosenttisesti, ja toimintakulut 69 prosenttisesti. Tasaisella kertymällä syyskuun tilanne saisi olla n. 75 %. Toimintakatteen kertymä oli syyskuun loppuun mennessä 69 prosenttia. Vuosikate osoittaa 9/12 tilanteen mukaan 127 prosentin toteumaa, ja tilikauden tulos 9/12 kertymän perusteella olisi jopa 1,209 meuroa, tasaisen kertymän ennusteen mukaan tämä voisi toteutua jopa alkuperäiseen talousarvioon verrattuna yli kaksinkertaisena. Huomionarvoista on, että verokertymä on kesäkuun 2026 tilanteesta ns. virkistynyt vastaamaan enemmän Kuntaliiton verokehikon (2026) mukaisia toteumia; tasaisen kertymän ennusteella em. tulot voisivat toteutua vuoden 2026 loppuun mennessä noin 7,1 miljoonan euron mukaisesti, kun talousarvioon on varattu em. odotukseen noin 6,85 miljoonaa euroa. Valtionosuudet tullee toteutumaan hieman arvioitua vaisumpina, kun valtio myös tekee vuoden 2026 valtionosuuksiin virheestä johtuvan oikaisun. On huomioitava, että poistot eivät näy syyskuun kertymässä tasaisesti, ja ovat todellisuudessa siis syyskuun loppuun mennessä suuremmat kuin nyt Accuna- ohjelmassa näkyvät kirjaukset (arvio syyskuun poistojen määrästä n. 1,032 miljoonaa euroa tasaisen kertymän mukaan). Kun poistot arvioidaan 9/12 kertymän mukaan, syyskuun 2026 loppuun mennessä tilikauden tulos olisi noin 865 000 euroa ylijäämäinen.

On syytä korostaa, että talousarvioennusteeseen 2026 on vielä tällä hetkellä syytä suhtautua varauksella, mutta vuosi 2026 näyttäisi toteutuvan myönteisempänä kuin talousarvion valmisteluvaiheessa loppuvuodesta 2025 varauduttiin.

Syyskuu 2026/ toteuma							
Accuna 20.9.2026	Toteuma 01-09/2026	Talousarvio 2026	TA + TA muutos	Ylitys /alitus	Toteuma-%	Tilinpäätös 2025	Tilik. ennuste (tasainen kert.)
Myyntituotot	962724	1417469	1417469	454745	68 %	1419264	1283632
Maksutuotot	119232	152670	152670	33438	78 %	257297	158976
Tuet ja avustukset	409811	484513	484513	74702	85 %	562802	546415
Muut toimintatuotot	1148041	1737452	1737452	589411	66 %	1619791	1530721

TOIMINTATUOTOT	2639809	3792104	3792104	1152296	70 %	3859154	3519745
Henkilöstökulut	-5115550	-6773595	-6773595	-1658045	76 %	-6535389	-6820733
Palvelujen ostot	-2852270	-4670512	-4670512	-1818241	61 %	-4215481	-3803027
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-790465	-1211233	-1211233	-420768	65 %	-1210599	-1053953
Avustukset	-245237	-377250	-377250	-132013	65 %	-306758	-326982
Muut toimintakulut	-457698	-635807	-635807	-178109	72 %	-615793	-610264
TOIMINTAKULUT	-9461220	-13668397	-13668397	-4207177	69 %	-12884021	-12614960
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-6821411	-9876292	-9876292	-3054881	69 %	-9024867	-9095215
Verotulot	5318485	6846000	6846000	1527515	78 %	7066685	7091313
Valtionosuudet	3440864	4641666	4641666	1200802	74 %	4377671	4587819
Rahoitustuotot ja -kulut	-40061	-115950	-115950	-75889	35 %	-77057	-53415
VUOSIKATE	1897876	1495424	1495424	-402452	127 %	2342432	2530501
Poistot ja arvonalentumiset	-688153	-1070500	-1070500	-382347	64 %	-1311959	-917538
TILIKAUDEN TULOS	1209723	424924	424924	-784799	285 %	1030472	1612964
Varausten ja rahastojen muutos	0	46195	46195	46195	0 %	46215	0
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	1209723	471119	471119	-738604	257 %	1076687	1612964

Syyskuun toteuma, Muonion kunta, Accuna-tuloste 20.10.2026.

Kunnan talousarvion 2027 ja suunnitelmavuosien 2028-2029 tilannekuva

20.9.2026 Accuna-raportin mukaan kunnan tilikauden ennuste on vuodelle 2027 on -516 884 euroa, suunnitelmavuosi 2028 näyttää lähes -613 000 euron alijäämää ja vuoden 2029 talousarvioennuste näyttää noin – 751 660 euron alijäämää. Talousarvioraami vuodelle 2027 lähti tavoittelemaan noin 60 000 euroa ylijäämäistä tulosta. Kunnanvaltuusto on päättänyt 19.10.2026, että se ei korota kunnan tulo- tai kiinteistöveroja.

Kunnanjohtaja on laatinut yleispiirteisen tasapainottamissuunitelmaehdotuksen vuodelle 2027. Sen mukaan kunnan raamiin tehdään vuodelle 2027 oheismateriaalin mukaiset tarkistukset (yht. noin 354 000 euroa), kunnanjohtaja esittelee nämä kokouksessa. Lisäksi palkkamenoista olisi pystyttävä tarkistamaan määrärahavarauksia alaspäin mahdollisimman realistisesti – jotta ns. nollatulokseen päästäisiin, tulisi palkkamenoista löytyä vielä n. 163 000 euron säästö. Realistisinta lienee tässä vaiheessa tavoitella noin -60 000 euron alijäämäistä

tulosta. Etenkin palkkamenojen budjetointia on vuodelle 2027 ja suunnitelmavuosille 2028-2029 vielä tarkistettava, ja mahdollisia selittäviä tekijöitä korkealle palkkamenojen %- nousulle haetaan. Kun katsotaan talousarvion 2026 tasaista kertymää palkkamenojen osalta, palkkojen määrärahavarauksien nousu vuodelle 2027 vaikuttaa korkealta.

Niin ikään vuosille 2028-2029 on kunnan alettava laatimaan tasapainottamissuunnitelmaa kaikilla palvelualueilla. Tavoitteeksi on otettava vähintäänkin 0- tilikauden tulos (on korostettava, että em. tavoite voi olla liian vaatimaton, ja tätä on pystyttävä tarkistamaan kevään 2027 aikana), joten talousarviovuosille 2028-2029 tehdään tässä vaiheessa (kunnanjohtajan tasapainottamissuunnitelma) tarvittavat leikkaukset, ja alkuvuoden 2027 aikana lautakunnat valmistelevat säästöohjelmansa sekä toimenpide-ehdotukset, miten em. tulokseen tullaan pääsemään.

Ehdotus
Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus

- merkitsee tiedoksi ajankohtaisen kunnan talousarvion 2027 ja taloussuunnitelmavuosien 2028-2029 valmistelun tilanteen ja evästää valmistelussa sekä
- edellyttää, että talousarviovuonna 2027 tavoitellaan tilikauden tuloksena ns. 0- tulosta, samoin taloussuunnitelmavuosille 2028 ja 2029 tavoitellaan vähintäänkin tätä samaa tulosta.

Kokouskäsittely
Hallitus keskusteli talousarvioesityksestä erittäin laajasti.

Päätös
Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Esteellisyys
Priitta Pöyhtäri-Trøen (hallintolaki § 28.1)

Sivistyslautakunta, 04.11.2026, § 118

Valmistelijat / lisätiedot:

Heikki Tuikka, hallintosihteeri, heikki.tuikka@muonio.fi

Oheismateriaali

1 Sivistyspalveluiden henkilöstösuunnitelma_päivitetty 30.10.2026
2 Sivistyslautakunta talousarvio 2027_päivitetty 2.11.2026

Lautakunta on kokouksessaan 7.10.2026, § 107 hyväksynyt talousarvion 2027 ja -suunnitelman 2028-2029.

Lautakuntien esityksien jälkeen kunnanhallitus on kokouksessaan 26.10.2026 § 229 käsitellyt talousarviota 2027 ja suunnitelmaa 2028-2029 ja edellyttää lautakunnilta seuraavaa:

- talousarviovuonna 2027 tavoitellaan tilikauden tuloksena ns. 0- tulosta, samoin taloussuunnitelmavuosille 2028 ja 2029 tavoitellaan vähintäänkin tätä samaa tulosta

Kunnanjohtaja on laatinut yleispiirteisen tasapainottamissuunitelmaehdotuksen vuodelle 2027. Sen mukaan kunnan raamiin tehdään vuodelle 2027 oheismateriaalin mukaiset tarkistukset (yht. noin 354 000 euroa). Lisäksi palkkamenoista olisi pystyttävä tarkistamaan määrärahavarauksia alaspäin mahdollisimman realistisesti – jotta ns. nollatulokseen päästäisiin, tulisi palkkamenoista löytyä vielä n. 163 000 euron säästö. Etenkin palkkamenojen budjetointia on vuodelle 2027 ja suunnitelmavuosille 2028-2029 vielä tarkistettava.

Ensimmäisen käsittelyn jälkeen talouspäällikkö on käynyt läpi koko sivistyspalveluiden jaksotetut palkat ja palkkiot -tilin ja vähentynyt menoja -58 900 euroa.
Lisäksi henkilöstömenoja on vähennetty sivistyspalveluiden viranhaltijoiden toimesta yhteensä -73 592 euroa mm. perusopetuksesta (sijaisresurssi), lukiosta (sijaisresurssi), kansalaisopistosta (tuntiopettajaresurssi), kirjasto- ja kulttuuripalveluista (työsuhteiset kk-palkka), ja nuorisopalveluista (määräaikaiset työsuhteiset).

Sivistyspalveluiden viranhaltijat ovat läpikäyneet tehtäväalueensa talousarvion 2027 sekä suunnitelmavuodet 2028-2029 ja esittävät mm. seuraavia säästökohteita edellä mainittujen vähennyksien lisäksi:

- hallinto- ja tukipalvelut: muiden palveluiden ostot -7 100 euroa (sis. mm. ICT- ja asiantuntijapalvelut)
- varhaiskasvatus: muiden palveluiden ostot -3 500 euroa (sis. mm. ICT- ja matkustus- ja kuljetuspalvelut), ostot tilikauden aikana -1 300 euroa (sis. mm. vaatteisto)
- perusopetus: muiden palveluiden ostot -16 700 euroa (sis. mm. ICT- ja matkustus- ja kuljetuspalvelut), ostot tilikauden aikana -3 700 euroa (sis. mm. kalusto)
- lukio: muiden palveluiden ostot -5 000 euroa (sis. mm. ICT-palvelut), ostot tilikauden aikana -2 100 euroa (sis. mm. kalusto)
- kansalaisopisto: toimintatuotot +2 000 euroa (kurssimaksut)
- kirjasto- ja kulttuuripalvelut: toimintatuotot -7 780 euroa (kirjastoauton avustukset), muiden palveluiden ostot -3 500 euroa (sis. mm. asiantuntijapalvelut ja koulutus- ja kulttuuripalvelut), ostot tilikauden aikana -2 300 euroa (sis. mm. kirjallisuus), avustukset -1 000 euroa
- nuorisopalvelut: muiden palveluiden ostot -1 200 euroa (sis. mm. ICT-palvelut), ostot tilikauden aikana -1 000 euroa, vuokrakulut -800 euroa (koneiden ja laitteiden vuokrat)
- liikunta- ja hyvinvointipalvelut: toimintatuotot +500 euroa (kuntosalimaksut), muiden palveluiden ostot -950 euroa (sis. mm. ICT-palvelut), ostot tilikauden aikana -2 500 euroa (sis. mm. muu materiaali), avustukset -500 euroa, vuokrakulut -300 euroa (sis. mm. koneiden ja laitteiden vuokrat).

Talousarvio 2027 ja muutos edelliseen vuoteen verrattuna, tilanne 2.11.2026:

Hallinto- ja tukipalvelut

Toimintatuotot	30 000	+4185,7 %
Toimintakulut	-240 089	+22,9 %

Toimintakate	-210 089	+7,9 %
Varhaiskasvatus		
Toimintatuotot	88 827	-26,2 %
Toimintakulut	-1 545 168	+2,5 %
Toimintakate	-1 456 341	+5,0 %
Perusopetus		
Toimintatuotot	259 369	-26,7 %
Toimintakulut	-3 490 218	+3,6 %
Toimintakate	-3 230 849	+7,2 %
Lukio		
Toimintatuotot	35 800	-61,3 %
Toimintakulut	-806 709	+1,0 %
Toimintakate	-770 909	+9,1 %
Kansalaisopisto		
Toimintatuotot	38 000	+25,4 %
Toimintakulut	-170 522	+3,6 %
Toimintakate	-132 522	-1,3 %
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut		
Toimintatuotot	227 411	-10,5 %
Toimintakulut	-492 345	-3,7 %
Toimintakate	-264 934	+3,0 %
Nuorisopalvelut		
Toimintatuotot	175 850	+72,7 %
Toimintakulut	-489 835	+45,1 %
Toimintakate	-313 985	+33,2 %
Liikuntapalvelut ja hyvinvoinnin edistämisen työ		
Toimintatuotot	46 900	-14,3 %
Toimintakulut	-246 049	-15,4 %
Toimintakate	-199 149	-15,7 %
Kaikki yhteensä		
Toimintatuotot	902 157	-10,5 %
Toimintakulut	7 480 935	+4,3 %
Toimintakate	6 578 778	+6,7 %

Kokonaisvaikutus on -173 262 euroa.

Sivistyspalveluiden talousarvio 2027, toiminnalliset tavoitteet 2027, taloussuunnitelma 2028-2029 sekä henkilöstösuunnitelma 2026-2030 ovat esityslistan oheismateriaaleina. Taloussuunnitelma 2028-2029 päivitetään ennen kokousta.

Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rantakokko, sivistysjohtaja

Lautakunta hyväksyy sivistyspalvelujen talousarvion ja toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2027, taloussuunnitelman vuosille 2028-2029 sekä henkilöstösuunnitelman 2026-2030 ja esittää ne edelleen kunnanhallitukselle ja –valtuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös
Lautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Elinvoimalautakunta, 10.11.2026, § 131

Valmistelijat / lisätiedot:

Sari Virkkunen, hallintosihteeri, sari.virkkunen@muonio.fi

Elinvoimalautakunta on käsitellyt talousarvion vuodelle 2027 ja suunnitelmavuosille 2028-2029 kokouksessaan 6.10.2026 ja esittänyt niitä edelleen kunnanhallitukselle ja -valtuustolle hyväksyttäväksi.

Kunnanhallitus on kokouksessaan 26.10.2026 käsitellyt koko kunnan vastaavat talousarvioluvut ja todennut, että vuodelle 2027 laadittu talousarvio olisi nykyisellään lähes -613 000 euroa alijäämäinen. Suunnitelmavuosien alijäämät olisivat jopa talousarviovuotta suuremmat. Kunnanhallitus onkin edellyttänyt talous- ja suunnitelmavuosille 0-tulosta.

Tehtäväalueiden päälliköt ja tehtäväyksikkövastaavat ovat kukin käyneet läpi vastuualueidensa talousarvioluvut yhdessä vs. elinvoimajohtajan kanssa. Tuottojen ja kulujen uudelleentarkistuksen jälkeen muutosten nettovaikutus oli yhteensä 122 955 euroa, joka muodostuu tulojen lisäyksestä, 14 740 eur ja kulujen vähentämisestä 108 215 eur. Muutokset jakautuvat tehtäväalueille seuraavasti:

	Tuotot	Kulut	Netto
Hallinto	0	5 760	5 760
Rakennusvalvonta	0	22 320	22 320
Kiinteistö- ja tiepalvelut	1 044	23 871	24 915
Liikuntapaikat ja reitistöt	0	14 500	14 500
kuntakeh. Ja työll-palvelut	9 000	43 144	52 144
Vesilaitos	4 696	-1380	3 316
Muutos yhteensä	**14 740**	**108 215**	**122 955**

Menojen vähennykseen sisältyy talouspäällikön tarkistamat henkilöstökulut, yht. 59 273 eur.

Yksityiskohtaiset muutokset esitellään lautakunnalle kokouksessa. Taloussuunnitelma suunnitelmavuosille 2028-2029 tarkistetaan ennen kokousta.

Elinvoimapalvelun tarkistettu talousarvio vuodelle 2027 sekä suunnitteluvuosille 2028-2029:

	TA 2027	SU 2028	SU 2029
C50 Hallinto ja tukipalvelut			
TOIMINTATUOTOT	1040	1040	1040
TOIMINTAKULUT	-446 042	-445 929	-444 199
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-445 002	-444 889	-443 159
C51 Rakennustarkastuspalvelut			
TOIMINTATUOTOT	50 200	50 200	50 200
TOIMINTAKULUT	-190 392	-152 903	-159 940
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-140 192	-102 703	-109 740
C56 Kiinteistö- ja tiepalvelut			
TOIMINTATUOTOT	1 676 886	1 443 266	1 608 546

TOIMINTAKULUT	-2 477 167	-2 467 345	-2 463 185
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-800 281	-1 024 079	-854 639
C58 Liikuntapaikat ja reitistöt			
TOIMINTATUOTOT	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-436 920	-401 908	-435 742
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-436 920	-401 908	-435 742
C60 Kuntakehitt. ja markkin.palv			
TOIMINTATUOTOT	31 000	36 000	15 000
TOIMINTAKULUT	-1 116 846	-1 143 102	-1 110 759
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-1 085 846	-1 107102	-1 095 759
C64 Vesilaitos			
Myyntituotot	861 308	776 717	721 133
TOIMINTATUOTOT	861 308	776 717	721 133
Muut toimintakulut			
TOIMINTAKULUT	-632 183	-585 153	-583 176
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	229 125	191 564	137 957
B40 Elinvoimalautakunta			
TOIMINTATUOTOT	2 620 434	2 307 223	2 395 919
TOIMINTAKULUT	-5 299 551	-5 196 034	-5 197 002
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-2 679 117	-2 889 117	-2 801 083

Elinvoimapalvelujen toimintatuottojen kasvu on 0,1% ja toimintakulujen kasvu 1,6%.

Toiminnalliset tavoitteet lautakunta on hyväksynyt kokouksessaan 6.10.2026 eikä niihin ole tehty sen jälkeen muutoksia (pois lukien tekniset korjaukset ja kirjoitusasun stilisointi). Elinvoimapalvelujen investointiosa on käsitelty lautakunnan kokouksessa 6.10.2026 ja se on pykälän oheismateriaalina.

Ehdotus
Esittelijä: Kaisa Kylä-Kaila, kehittämispäällikkö

Elinvoimalautakunta hyväksyy elinvoimapalvelujen talousarvion vuodelle 2027 ja suunnitelmavuosille 2028-2029, ja esittää ne edelleen kunnanhallitukselle ja valtuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös
Lautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Kunnanhallitus, 23.11.2026, § 243

Valmistelijat / lisätiedot:

Katri Rantakokko, hallintojohtaja, katri.rantakokko@muonio.fi

Hallitus käsitteli hallinto- ja talouspalvelujen talousarvioehdotusta 26.10.2026 § 228.

Käsittelyn jälkeen talousarviovuodelle 2027 ja suunnitteluvuosille 2028-2029 on tehty muutoksia, joista merkittävimmät ovat seuraavat:

- useita menoja vähennetty toteuman 09/2026 perusteella (mm. kunnanhallitus, keskushallinto ja ICT-palvelut)
- edustusmenoja on lisätty 2900 euroa tiedossa olevien tapahtumien perusteella (mm. aluekehityspäivät ja pelastuslaitoksen seminaari)
- siirretty taloussihteerin palkkamenoja talous- ja henkilöstöhallinnon investointihankkeelle
- suunnitelmavuosille tarkistettu palkkamenojen tilejä (sijaisuuksien vähentyminen ja vakituisten lisääntyminen)
- poistettu TLK ry:n maksuosuus, mutta varauduttu TLK- hallinnollisiin alasajokustannuksiin, sekä elokuvakomission lisämäärärahaesitykseen vuodelle 2027
- huomioitu, että ei osallistumista USO-verkostoon.

Toiminnallisia tavoitteita ei ole muutettu.

	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Muutos-%	SU 2028	SU 2029
D110 Kunnanvaltuusto						
Henkilöstökulut	-13464	-9648	-10622	10,10 %	-10620	-10620
Palvelujen ostot	-16003	-17280	-12750	-26,20 %	-12550	-12150
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-293	-400	-600	50,00 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-29760	-27328	-23972	-12,30 %	-23170	-22770
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-29760	-27328	-23972	-12,30 %	-23170	-22770
D111 Kunnanhallitus						
Myyntituotot	0	6000	6000	0,00 %	6000	6000
Tuet ja avustukset	17	0	0	0,00 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	17	6000	6000	0,00 %	6000	6000
Henkilöstökulut	-150054	-144850	-151634	4,70 %	-150984	-151284
Palvelujen ostot	-149320	-133280	-134340	0,80 %	-131490	-130780
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2064	-3900	-3400	-12,80 %	-1700	-2100
Avustukset	-9997	-7000	-5950	-15,00 %	-5500	-5500
Muut toimintakulut	-12888	-10310	-10510	1,90 %	-10900	-10400
TOIMINTAKULUT	-324324	-299340	-305834	2,20 %	-300574	-300064
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-324307	-293340	-299834	2,20 %	-294574	-294064
D112 Keskusvirasto						
Myyntituotot	13578	26500	26500	0,00 %	26500	26500
Tuet ja avustukset	872	0	0	0,00 %	0	0

Muut toimintatuotot	240	120	0	0,00 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	14691	26620	26500	-0,50 %	26500	26500
Henkilöstökulut	-280347	-278025	-296059	6,50 %	-323369	-368371
Palvelujen ostot	-270929	-283200	-281300	-0,70 %	-278300	-276800
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5893	-1860	-2260	21,50 %	-1960	-1960
Muut toimintakulut	-6347	-3190	-4140	29,80 %	-4140	-4240
TOIMINTAKULUT	-563515	-566275	-583759	3,10 %	-607769	-651371
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-548825	-539655	-557259	3,30 %	-581269	-624871
D113 Henkilöstöhallinto						
Tuet ja avustukset	594	0	0	0,00 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	594	0	0	0,00 %	0	0
Henkilöstökulut	-67396	-69446	-73711	6,10 %	-74595	-76166
Palvelujen ostot	-29024	-41630	-39500	-5,10 %	-31700	-31700
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1091	-600	-950	58,30 %	-950	-950
Muut toimintakulut	-407	-1000	-500	-50,00 %	-500	-500
TOIMINTAKULUT	-97918	-112676	-114661	1,80 %	-107745	-109316
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-97324	-112676	-114661	1,80 %	-107745	-109316
D117 Projektit						
Palvelujen ostot	-101946	-107000	-69500	-35,00 %	-65000	-65000
TOIMINTAKULUT	-101946	-107000	-69500	-35,00 %	-65000	-65000
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-101946	-107000	-69500	-35,00 %	-65000	-65000

Ehdotus
Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus hyväksyy hallinto- ja talouspalveluiden (yleishallinto) talousarvioehdotuksen 2027 ja taloussuunnitelmavuosien 2028-2029.

Tämän päätöksen osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Päätös
Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Esteellisyys
Priitta Pöyhtäri-Trøen (hallintolaki 28.1)

Kunnanhallitus, 23.11.2026, § 245

Valmistelijat / lisätiedot:

Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja, laura.enbuska-maki@muonio.fi

Oheismateriaali

1 Talousarviokirja 2027_khall 20261123 § 245

Talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2028-2029 perustuu kuntastrategiaan ja sen toimeenpanosuunnitelmaan. Toisin sanoen, toiminnalliset tavoitteet juontuvat näistä asiakirjoista. Vuonna 2026 talousarvioasiakirja on laadittu Opiferus – ohjelmalla. Talousarviosta ja sen investointiosasta vuosille 2027 ja 2028-2029 on pidetty iltakoulu- ja keskustelutilaisuus johtavien viranhaltijoiden sekä päättäjien kanssa syyskuussa. Investoinneista on pidetty erillinen infotilaisuus marraskuussa, ja monitoimitaloinvestointiin liittyen on niin ikään pidetty marraskuussa erillinen iltakoulu.

Muonion kunnan talousarvion tilikauden tulos vuodelle 2027 on laadittu – 18 720 euroa alijäämäiseksi. Suunnitelmavuodelle 2028 ylijäämäodotus on + 142 euroa ja vuodelle 2029 vastaavasti +175 660 euroa. Investointiesitykset vuodelle 2027 ovat nettona noin 1,93 miljoonaa euroa, vuonna 2028 noin 4,42 miljoonaa euroa ja vuonna 2029 noin 6,86 miljoonaa euroa. Investoinnit on esitetty lautakunnittain, joka on investointien sitova taso (netto).

Talousarvio 2027 raamiin on päivitetty veroennusteita maltillisesti korkeammaksi (n. + 60 000 euroa) suhteessa Kuntaliiton (9/2026) arvioihin; varovainen myönteisempi arvio perustuu siihen, että peräkkäisinä vuosina kunnan lopullinen verototeuma on ollut huomattavasti korkeampi suhteessa syksyn talousarvioennusteisiin. Suunnitelmavuosien 2028-2029 veroennusteet mukailevat pääosin Kuntaliiton veroennustekehikkoa, tosin mukana on kiinteistöveroista korkeampi maltillinen tulo-odotusarvo/vuosi (n. +30 000 euroa) ja vuodelle 2028 tulovero-odotusta on nostettu ko. kehikkoon nähden + 25 000 euroa. Valtionosuusarvio on Kuntaliiton (9/2026) laskennallinen kuntakohtainen arvio, ja siten huomattavasti vuoden 2026 tasoa matalampi (yli - 400 000 euroa); suunnitelmavuosille 2028-2029 valtionosuusennusteita on edelleen hieman leikattu. Poistoja on tarkistettu korkeammiksi kuin 1. talousarviokäsittelyssä arvioitiin, myös korkomenot on päivitetty korkeammaksi investointiohjelman ja rahoituslaskelman valmistuttua.

Yleisesti voidaan todeta, että vuoden 2027 talousarvioon merkittävä vaikutus tulosennusteeseen on, paitsi valtionosuusleikkauksilla, mutta myös Lapin hyvinvointialueen palveluverkkouudistuksella sekä ko. päivitetyillä vuokrasopimuksilla. Taloudellisesti voidaan todeta, että Muonion kunnan tilanne on vahvistunut kuluneina vuosina, mutta tulevat vuodet 2027-2029 näyttävät haastavilta. Tähän mennessä, taloudelliset keskeiset tunnusluvut ovat pääosin vankistuneet ja kassaamme olemme saaneet kerrytettyä ns. ylijäämäpuskuria. Vuoden 2025 tilinpäätös oli myönteinen, samoin tulee vuoden 2026 tilinpäätös olemaan odotettua vahvempi. Verotulokertymät ovat olleet kunnassa nousevia. Kuitenkin kuten todettu, valtionosuusleikkaukset ovat kunnalle tuntuvia, ja tulevat poistot sekä investointitarpeet haastavat taloudellista kantokykyä. Keskeisinä epävarmuustekijöinä kunnan taloudelliseen kehitykseen vaikuttavat koko kuntakonsernin kiinteistöihin liittyvät haasteet sekä mm.

lakiuudistuksien vaikutukset. Toimintaympäristön muutoksilla on seurauksia kuntatalouden ennustettavuuteen. Kuntakohtaisista epävarmuustekijöistä johtuen, kunnanhallitus päätti 27.10.2025 § 277 käynnistää älykkään sopeuttamisen ohjelman (myöhemmin esitetään nimellä "älykkään sopeutumisen ohjelma").

Talousarviokäsittelyn 2. kierros ja tehdyt toimenpiteet

Lokakuun 2026 talousarviovalmistelun tilannekuva näytti siltä, että vuosi 2027 olisi ollut tilikauden tulokseltaan -516 884 euroa alijäämäinen, suunnitelmavuosi 2028 näytti lähes -613 000 euron alijäämää ja vuoden 2029 talousarvioennuste näytti noin –751 660 euron alijäämää. Kunnanvaltuusto oli päättänyt 19.10.2026, että se ei korottaisi kunnan tulo- tai kiinteistöveroja vuodelle 2027.Kunnanhallituksen 26.10.2025 § 229 käsittelyn jälkeen talousarvioon vuodelle 2027 on tehty erilaisia tarkistuksia suhteessa sen 1. kierroksen käsittelyyn. Kunnanhallitus päätti tässä kokouksessa, että se merkitsi paitsi tiedoksi ajankohtaisen talousarvion 2027 ja taloussuunnitelmavuosien 2028-2029 valmistelun tilanteen, mutta myös evästi valmistelussa. Se edellytti, että talousarviovuonna 2027 tavoiteltaisiin tilikauden tuloksena ns. 0- tulosta, samoin taloussuunnitelmavuosille 2028 ja 2029 tavoiteltaisiin vähintäänkin tätä samaa tulosta. Lautakuntia ohjeistettiin näin, ja esitettiin myös alustava kunnanjohtajan laatima yleispiirteinen tasapainoehdotus. Muonion ruoka- ja siivouspalveluiden kanssa tarkistettiin siivouskuluja alemmas, tarkastelun yhteydessä myös arvioitiin ko. vaikutukset palvelutasoon.

Yhteisesti lokakuun talousarviokäsittelyn jälkeen on tarkisteltu lomapalkkavelkasummaa alaspäin koko kunnassa; jotta tähän tavoitteeseen päästään, tulee henkilöstön kiinnittää erityistä huomiota siihen, että lomat pidetään pois lomamääräytymisvuoden aikana. Lisäksi on tarkistettu palkkoja niiden oikeille kustannuspaikoilla sekä tarkistettu näiden mahdollinen kohdistuminen investointiosaan. Sivistyspalveluissa 2. lautakuntakierroksella tarkistetut säästöt olivat yhteensä noin 173 260 euroa. Ensimmäisen käsittelyn jälkeen ko. henkilöstön jaksotetut palkat ja palkkiot – tili vähensi menoja yhteensä -58 900 euroa. Lisäksi henkilöstömenoja vähennettiin yhteensä -73 592 euroa mm. sijais- ja tuntiopettajaresurssien osalta, myös määräaikaisiin ja työsuhteisiin kuukausipalkkaisiin resurssivarauksiin tehtiin tarkistuksia. Näiden lisäksi keskeiset, kaikkiin tehtäväalueisiin kohdistuvat tarkistukset tehtiin mm. siten, että ICT- ja asiantuntijapalveluita, matkustus- ja kuljetuspalveluita, vaatteistoa, kalustoa, kurssimaksoja, kirjastoauton avustuksia, koulutus- ja kulttuuripalveluita, koneiden ja laitteiden vuokria, kuntosalimaksuja, muuta materiaalia ja vuokria tarkistettiin. Elinvoimapalveluissa tarkistettiin myös tulo- ja meno-odotuksia 1. talousarvion käsittelykierroksen jälkeen siten, että näiden nettosäästöyhteisvaikutus oli yhteensä 122 955 euroa. Näiden menojen vähennykseen sisältyy jaksotettujen palkkojen ja palkkioiden tarkistus, yhteensä 59 273 euroa. Keskeiset tarkistukset tehtiin kaikille tehtäväalueille siten, että mm. jaksotettujen palkkojen lisäksi kaluston, asiantuntijapalvelun, siivouspalvelun, avustuksien (sis-. vesimaksut), ICT- palveluiden, vakuutuksien ja materiaalien, palkkatuen ja kuntalisän, brändituotteiden ja vuokrien määrärahavarauksia tarkistettiin. Molempien lautakuntien toiminnalliset tavoitteet ovat pysyneet samoina suhteessa 1. lautakuntakäsittelyyn.

Kunnanhallituksen alaisen hallinto- ja talouspalveluiden toisen kierroksen jälkeen tehdyt säästötoimenpiteet vaikuttivat yhteensä -17 422 euroa. Hallinto- ja talouspalvelut tarkistivat 1. käsittelykierrokseen jo keskeisiä menojaan (mm. ICT- ja asiantuntijapalvelu), merkittävimmät muutokset kohdistuivat menojen

vähentämiseen kunnanhallituksesta (asiantuntijapalvelut), keskushallinnosta ja ICT-palveluista. Lisäksi tarkistettiin palkkamenoja investointihankkeelle. On huomioitava, että hallinto- ja talouspalveluissa piti lisätä edustusmenoja vahvistuneiden tapahtumien vuoksi (kunta- ja aluekehityspäivät, pelastuslaitoksen seminaari) ja lisäksi varauduttiin loppusyksystä tietoontulleisiin TLK:n alasajon ja elokuvakomission kuluihin. Talousarviotarkistuksien myötä kunta ei osallistu tulevina vuosina USO-verkostoon, ja ei ota käyttöön eräitä työterveyshuollon lisäpalveluita.

Lainakanta ja rahoituslaskelma

Vuoden 2026 loppuun mennessä kunnan lainakanta on 4 452 500 euroa. Vuoden 2026 lainakanta/ asukas on siten noin 1917 euroa/ asukas, ja lainakanta + leasing/ asukas on noin 3 466 euroa/ asukas. Lainakanta kehittyisi seuraavasti vuosina 2027-2029:

- Vuoden 2027 lainakanta/ asukas on noin 2320 euroa/ asukas, ja lainakanta + leasing/asukas on noin 3804 euroa/ asukas. Lainakanta yhteensä noin 5 387 500 euroa.
- Vuonna 2028 lainakanta/ asukas olisi noin 3723 euroa/ asukas, ja lainakanta + leasing olisi noin 5 143 euroa/ asukas. Lainakanta yhteensä noin 8 647 500 euroa.
- Vuonna 2029 lainakanta/ asukas olisi noin 6 089 euroa/ asukas, ja lainakanta+ leasing noin 7 509 euroa/ asukas. Lainakanta yhteensä noin 14 145 000 euroa.

Rahoituslaskelmassa on huomioitu sekä lyhyt- että pitkäaikaisen lainan tarpeet vuosille 2027-2028. Talousarvio sisältää vuodelle 2027 investointien rahoittamiseksi pitkäaikaista lainanottoa 1,5 milj. euroa.

RAHOITUSLASKELMA	**TP 2025**	**TA 2026**	**TA 2027**	**TASU 2028**	**TASU 2029**
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	2 342 431,59	1 495 424,00	1 222 754,00	1 174 152,00	1 380 678,00
(Vuosikate, korkokulut)					
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00			
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-3 261 156,22	-2 562 532,00	-2 006 170,00	-4 420 000,00	-6 875 000,00
Investointitulot	20 031,00	489 036,00	80 000,00	0,00	0,00
Pysyvien hyöd.luovutustulot	120 031,47				
Osakkeiden alaskirjaus	-2 729,19				
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-781 391,35**	**-578 072,00**	**-703 416,00**	**-3 245 848,00**	**-5 494 322,00**
Rahoituksen rahavirta					
Antolainojen lisäykset	-19 406,54				
Antolainojen vähennykset	0,00				

Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-495 000,00	-452 500,00	-565 000,00	-740 000,00	-1 002 500,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 400 000,00	1 000 000,00	1 500 000,00	4 000 000,00	6 500 000,00
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	1 950 000,00	1 100 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	-2 000 000,00	-1 100 000,00	-1 000 000,00	-1 000 000,00	-1 000 000,00
Oman pääoman muutokset	45 894,00				
Muut maksuvalmiuden muut.					
Saamisten muutos	9 654,58				
Korottomien velkojen muutos	-15 466,07				
Rahoituksen rahavirta	**875 675,97**	**547 500,00**	**935 000,00**	**3 260 000,00**	**5 497 500,00**
Rahavarojen muutos	**94 284,62**	**-30 572,00**	**231 584,00**	**14 152,00**	**3 178,00**

Rahoituslaskelman mukaan rahavarojen muutos talousarviovuonna vuonna 2027 olisi noin 231 584 euroa, vuonna 2028 noin 14 152 euroa ja vuonna 2029 noin 3 178 euroa.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2027

Kuntastrategiassa Muonio haluaa olla vuonna 2030 luonnostaan vastuullinen, oikeudenmukainen ja onnellinen Muonio. Etenemme tätä iso visiota kohti vahvuuksista vetovoimaa ammentamalla, onnellisen arjen ja elämänlaadun kautta sekä älykkäästi sopeutuvan ja kipinävoimaisen kunnan myötä. Arvojamme ovat vieraanvaraisuus, juurevuus, tulevaisuusmyönteisyys, oikeudenmukaisuus ja lempeä voimakkuus.

Sivistyspalveluissa rakennetaan kuntastrategian mukaista visiota konkreettisesti ensi vuonna mm. seuraavien toimenpiteiden kautta; lapsiystävällinen kunta-sertifikaatin edistämisen, lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman prosessin, laajan elintapaneuvonnan tarjoamisen, laajan hyvinvointisuunnitelman hyödyntämisen, sekä uusien koulukuljetussopimuksien kilpailuttamisen myötä. Varhaiskasvatuksessa osallistetaan lapsia ja vahvistetaan ruokailoa, myös ruokaviihtyisyyteen panostetaan. Ruokakasvatuksen nykytilaa arvioidaan ja osallistutaan erilaisiin ko. teemaviikkoihin. Toiminnallisesti varhaiskasvatuksessa edistetään mm. uutta toimintakulttuuria ja vahvistetaan yhteistä pedagogista suunnittelua sekä mm. palaverikäytäntöjä. Perusopetuksen puolella luodaan tuvallisen tilan periaatteet ja vahvistetaan oppilaiden hyvinvointia ja osallisuutta hyvis-ja kiusaamiskyselyillä, toteutetaan Huomaa hyvä – toimintamallia. Perusopetuksessa tarjotaan henkilöstölle työnohjausta osana työhyvinvointisuunnittelua. Lukiossa etsitään lähialueilta kansainvälisiä yhteistyökumppaneita ja toteutetaan yhteinen vierailutapahtuma, etsitään myös kumppaneita Erasmus- ja Nordplus- kansainvälistymiskokonaisuuksiin.

Tavoitteena on aloittaa neuvottelut ja suunnitelma oppilaitosnuorisotyön vakiinnuttamisesta, sekä hakea yhteistyössä rahoitusta opiskelijoiden elintapaohjausneuvontaan. Vuonna 2027 lukiolla tarjotaan ilmainen aamupala.

Kansalaisopistossa vuonna 2027 hyödynnetään luontoa oppimis- ja toimintaympäristönä osana kurssitarjontaa. Tavoitteena on lisätä mahdollisuuksia taide-, musiikki-, teatteri- ja kulttuurikursseille eri puolilla kuntaa, tarjotaan paikalliseen kulttuuriin, historiaan, perinteisiin ja kulttuuriperintöön liittyviä kursseja tai luentoja. Myös liikunta- ja hyvinvointiteemaisia kursseja tarjotaan eri kohderyhmille. Kurssitarjonnassa huomioidaan ravitsemisosaaminen ja terveellinen ruokavalio.

Kirjasto- ja kulttuuripalveluissa tavoitteena on edistää paikallisten taiteilijoiden tunnettuutta ja kulttuurin saavutettavuutta tuomalla paikallista taidetta esille kunnan julkisiin tiloihin. Ensi vuonna on tavoite jalkauttaa kulttuurihyvinvointisuunnitelmaa ja vahvistaa ympäristökylien elinvoimaa mm. edistämällä kulttuuritoimintaa ja tukemalla paikallista aktiivisuutta. Tavoitteena on jatkaa lukutaitotyötä myös aikuisväestön osalta ja vakiinnuttaa toisen asteen opiskelijoiden lukutaidon tukemiseen kehitettyjä toimintamalleja. Tavoitteena on kehittää museotapahtumia, näyttelyitä ja osallistavia sisältöjä eri kohderyhmille. Museon käyttöä ja näkyvyyttä on tavoite vahvistaa ja tuoda esille paikallista historiaa sekä kulttuuriperintöä uusilla toimintatavoilla. Nuorisopalveluissa haetaan kehittämishanketta verkostomaisen työpajatoiminnan kehittämiseen. Tavoitteena on tehostaa nuorten kiinnittymistä nuorten työpajatoimintaan. Vuonna 2027 suunnitellaan järjestettävän matalan kynnyksen liikunta- ja seikkailuhenkisiä tapahtumia, myös työpajatoimintaan sisällytetään säännöllinen liikunta, ulkoilu ja seikkailullinen tekeminen osana nuorten arjenhallintaa ja hyvinvointia. Liikunta- ja hyvinvointipalveluissa arvioidaan toiminnan vaikuttavuutta ja jatketaan elintapaneuvonta- ja liikunnanohjaustarjontaa eri ikäryhmille. Tavoitteena on toteuttaa matalankynnyksen liikuntatapahtumia, ja jatkaa aktiivista sidos- ja kumppaniyhteistyötä kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi.

Elinvoimapalveluissa on tarkoitus ensi vuonna konkretisoittaa kuntastrategiaa mm. seuraavien toimenpiteiden kautta: hankintatoimen kehittämistä viedään eteenpäin mm. hankintojen vuosikellon, hankinnoista viestimisen, markkinavuoropuheluiden ja hankintaosaamisen kasvattamisen kautta. Lisäksi vuonna 2027 tavoitteena on, että työhyvinvointikyselystä noussut kehittämistavoite palvelualueen sisäisen viestinnän toimintatapojen luomisesta on toteutunut. Rakennustarkastuksen osalta lisätään tiedolla johtamista rakennusrekisteri- ja kiinteistötietojen päivityksen kunnan osion suorittamisella. Vesihuollossa on tavoite laatia omaisuudenhallintasuunnitelma ja jatkaa saneeraussuunnitelman mukaisia töitä puhdistamolle tulevien vuotovesien määrän pienentämiseksi. Ulkoliikuntapaikkojen ja reitistöjen osalta ensi vuonna tehdään reittiverkoston analyysi ja retkeilyrakenteiden käyttö- ja kehittämissuunnitelma sekä mm. laaditaan katetun kaukalon käytön ja ylläpidon käytänteet. Kiinteistö- ja tiepalveluissa tehdään julkisen alan energiatehokkuussopimuksen mukainen toimintasuunnitelma ja toimenpiteet. Myös laitetaan prosessiin matkailun hankeselvitysmalli sekä edistetään rakentamattomien kaava-alueiden hyödyntämisestä ja tonttimaan hankkimista kunnassa. Kuntakehittämisen ja työllisyyden osalta vuonna 2027 edistetään uuden yhdistyksille suunnatun ympäristötyöavustushaun käynnistämistä, toteutetaan master plan –suunnitelmien laatiminen Jerisjärven vaikutuspiirille ja keskustaajaman alueelle,

edistetään monikulttuurisen ympäristön ja maantieteellisen sijainnin hyödyntämistä matkailun ja asumisen markkinoinnissa sekä edistetään rajayhteistyötä Pajalan kunnan kanssa (työllisyys, maahanmuutto ja kotoutuminen).

Hallinto- ja talouspalveluissa (yleishallinto) edistetään vuonna 2027 organisaation resilienssin kasvattamista; aloitetaan organisaatiouudistus vol. 1.3, jossa tarkistetaan kunnan operationaalisen tason rakenne, sekä myös aloitetaan kuntakonsernin rakenteen tarkistaminen. Tavoitteellista kuntayhteistyötä lisätään mm. toimenpidepaperin laatimisen myötä Tunturi- Lapin kuntien kesken. Vuoden 2027 aikana kunnassa on laadittava tasapainottamissuunnitelmat tuleville vuosille (�? panosta ja pihistä�?- listaukset�?). Panostamme konserniohjauksen terävöittämiseen; alamme laatia kuntastrategiaa vastaavaa omistajaohjausohjelmaa, teemme konsernirakennesuunnitelman ja aloitamme kuntaan sopivan yhtiöittämistarkistelun. Vuoden 2027 aikana kytkemme konsernijohtamisen osaksi talousarvio- ja tilinpäätösprosessia sekä laadimme kuntakonsernin hallinnollisen vuosikellon. Vuonna 2027 vahvistamme taloustiimin toimintaa ja otamme siten askeleita kohti uuden ajan taloustiimijohtamista. Henkilöstöhallinnossa panostamme johtamisen tukemiseen ja johtamisjärjestelmän tarkisteluun osana organisaatiouudistusta. Jatketaan työhyvinvointikyselyn toteuttamista, ja jurrutetaan tästä toimintamallia vuosittaisen kehittämiskohteen valitsemisesta palvelualueittain.

Talousarviovuoden 2027 ja suunnitelmavuosien 2028-2029 osalta keskeinen ratkaisu kulminoituu kiinteistökysymysten pariin: kunnantaloratkaisu odottaa päätöstä, samoin mm. monitoiminnallisesti pohdittavat sivistyspalveluiden ratkaisut – toteutuessaan näillä on iso merkitys kunnan talouteen- niin taloutta kuormittavasti, että myös riskienhallinnan kannalta huojentavasti. Investointiosassa on määrärahavaraus monitoimitaloratkaisun käynnistämiselle. Myös tyhjän Marjapaikan kiinteistön jatko pitää ratkaista vuoden 2027 aikana. Investointiosassa on huomioitu ylipäätänsä kiinteistöihin kohdistuvia investointitarpeita mm. kunnan omistamien rivitalojen osalta ja pitkän tähtäimen suunnitelmien edistämisen osalta. Vesilaitoksen ja tieinfran osalta jatketaan pitkän tähtäimen investointisuunnitelmia, tavoitteena on myös rakentaa uusi urheilukenttä vuonna 2029. Jatketaan reitteihin kohdistuvia kehittämistoimia. Aloitetaan tori- ja tapahtuma-alueen suunnittelu- sekä toteutustyö. Esityksien mukaan jatketaan alakoulun pts (pitkän tähtäimen suunnitelmien) -prosessia. Panostetaan vesistökysymyksiin, varaudutaan maanhankintaan. Varaudutaan mm. hankintalain mukana tuoviin uudistuksiin ja taloushallinnon automatisaatioprosesseihin. Varaudutaan osakkeiden mahdolliseen hankintaan osana konsernisuunnitelmien täytäntöönpanoa.

Ehdotus
Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy vuoden 2027 talousarvioesityksen ja vuosien 2028–2029 taloussuunnitelman valmistelun mukaisena.

Kunnanhallitus valtuuttaa hallinto- ja talousosaston tekemään mahdollisesti tarvittavia teknisiä korjauksia talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotukseen.

Tämän päätöksen osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Kokouskäsittely
Hallitus keskusteli mm. ikäihmisten aurausavustuksesta ja yksityistieavustuksista.

Päätös
Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen muutoin, mutta päätti, että yksityistieavustuksiin lisätäään 5 000 euroa.

Esteellisyys
Priitta Pöyhtäri-Trøen (hallintolaki § 28.1)

Kunnanhallitus, 23.11.2026, § 244

Valmistelijat / lisätiedot:

Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja, laura.enbuska-maki@muonio.fi

Liitteet

1 investoinnit 2027_khall 20261123§ 244

Vuoden 2027 ja suunnitelmavuosien 2028-2029 investointiosa on ohessa liitteenä.

Vuoden 2027 investointien nettosumma on noin **1,93 miljoonaa euroa, vuonna 2028 noin 4,42 miljoonaa euroa ja vuonna 2029 noin 6,88 miljoonaa euroa.**

Tulevina vuosina merkittävät investoinnit koostuvat pitkän tähtäimen suunnitelmien (PTS) mukaisista investoinneista, joita on suunniteltu toteutettavaksi vuosina 2027-2029 ja joiden toteuttamistarvetta tukee myös syksyllä 2026 valmistuneet kuntotutkimukset. Iso kokonaisuus on monitoimitalon investointimäärärahavaraus. Lisäksi mukana on jo aloitettuja hankkeita mm. reittien, vesistöjen tai tori- ja tapahtuma-alueen osalta, sekä uusia investointirarauksia mm. hankintalain muutoksiin sekä retkeilyrakenteiden hankintaan liittyen.

Elinvoimalautakunnan investoinnit

Talonrakennus, liikenneväylät, liikunta-alueet ja yleiset alueet

Liikuntasalin PTS-työssä on tarkoitus toteuttaa liikuntasalin lattiapinnoitteen uusiminen, liikuntasalin käyttövesijohtoremontti sekä liikuntasalin pukutilojen ja aulan pintojen uusimisen (2027-2028). Liikuntasalin salaoja- ja sokkeliremontti toteutetaan, samoin lv-kanavien nuohous ja säätö. Vuonna 2027 laaditaan korjaussuunnitelmat tuleville vuosille. Ensi vuonna on tarkoitus myös uusia ulko-ovi sekä lukitusjärjestelmä ja uusia mm. valaistusta. Alakoulun PTS-työt sisältää kellarikerroksen ja väestonsuojan kosteustekniset korjaustyöt. Hissin modernisointi on tarkoitus toteuttaa ja luokkatilojen pintoja saneerata. Vuoden 2027 aikana toteutetaan korjaussuunnitelmien tuottamista suunnitelmavuosille. Yleisesti alakoulun PTS- työt sijoittuvat esityksessä vuosille 2027-2028. Uudet ulko-ovet ja lukitukset olisi tarkoitus toteuttaa vuonna 2028. Yläkoulun osalta ei edetä PTS-suunnitelmien mukaan, vaan toteutetaan kuntotutkimuksen mukaisia akuutteja korjaustöitä heti vuonna 2027, jotka vaikuttavat tilojen käyttöön. Siivoojien ja kouluterveydenhoitajan tiloihin tehdään parannuksia. Alakoululle ja liikuntahallille suunnitellaan toteutettavaksi vesikattojen uusimiset sekä laajat korjaamiset (vuonna 2028). Isona taloudellisena panostuksena esitetään aloitettavaksi monitoimitalon suunnittelu ja toteutus (suunnittelu 2027-2028, toteutus mahdollisesti 2028-2029/2030), jossa on mukana kaksi erilaista päävaihtoehtoa edetä. On huomioitava, että valtuuston päättämä toteutusvaihtoehto voi vaikuttaa etenkin suunnitelmavuosien mukaisiin investointivarauksiin, jotka

tarkentuvat vuoden 2027 aikana. Lisäksi tulevina vuosina viedään eteenpäin kotiseutumuseon korjaustöitä, varavoimakoneen varaston lopputyöt ja kirjaston PTS-korjauksia.

Asuinkiinteistöt

Suunnitelmavuosille on huomioitu Huomisen talojen vesikattoremontit sekä vesikaivon ja viemärin saneeraus (2028); mikäli kunta päättää myydä ko. kiinteistöt, tämä investointi jää luonnollisesti toteuttamatta. Kunnan omistaman, rivitalo Ekan, käyttövesijohtosaneerauksen toteutus aloitetaan investointiesityksen mukaisesti (2027-2028).

Yleiset alueet, liikuntapaikat ja reitistöt

Esiteltävässä invstointiosassa on mukana tori- ja tapahtuma-alueen toteutus (ml. Kielan tontti), joka käynnistetään esityksessä vuonna 2027 ja toteutus ajoittuisi vuosille 2028-2029. Jääkiekkokaukaloon investoidaan koneistoa ja kalustoa, tässä on huomioitu myös huoltorakennuksen rakentaminen (vuonna 2027). Urheilukentän saneeraus esitetään aloitettavaksi samanaikaisesti kuin monitoimitalon toteutus ajoittuu, eli investointiohjelmassa esitetään, että vuonna 2029 aloitetaan ko. investoinnin edistäminen. Oloksen ympärivuotiseen retkeilyreittiin on varattu vuodelle 2027 määräraha, joka liittyy aikaisempaan JTF- rahoitteiseen hankkeeseen (70 % avustus) toteuttaa valmiiksi aloitettu maastopyöräreitti. Ulkoreittien parantamiseen, suunnitteluun, rakentamiseen ja reittitoimituksiin on varattu määrärahavaraus vuosille 2027-2028. Tässä varauksessa on mukana vuotuiset perustyöt (raivaus, sillat, rakenteet, kestävöinti), ja lisäksi varaus reittitoimitusten toimituskustannuksille ja maanomistajakorvauksille. Investointiosassa on myös huomioitu Metsähallitukselta hankittavat retkeilyrakenteet (Vuontisjärvi, Siepinvaara, Tammikämppä, Tunturijärvi ja Kuusikonmaa), ja lisäksi määrärahavaraus sisältää kuivakäymälöiden uusimisen vuosina 2027-2028). Kunnan on tarkoitus edistää vesistöjen kunnostushankkeita kunnostustoimisuunnitelmien mukaisesti (Jerisjärvi, Jerisjoensuu, Muonionjärvi) vuosina 2027-2029.

Tiet

Kaavateiden pitkän tähtäimen suunnitelmia sekä toimenpiteitä edistetään vuosina 2027-2029. Katujen osoitetietojen ajantasaistamiseen on varattu investointimääräraha vuodelle 2028.

Vesi- ja viemärilaitos

Vesi- ja viemärilaitoksen osalta on tarkoitus edistää vesihuoltolaitosten perusparannusta ja viedä eteenpäin kehittämisen investointeja vuosina 2027-2029; määrärahavaraus kyseisiin toimenpiteisiin on esityksessä 300 000 euroa/ vuosi. Vesilaitoksen ajoneuvoihin on varattu vuodelle 2027 yhteensä 50 000 euron määrärahavaraus.

Sivistyslautakunnan investoinnit

Koneet ja kalusto

Sivistyslautakunnan alaisiin investointeihin on varattu vuodelle 2027 yhteensä noin 60 000 euron investointiraha perusopetuksen kalusteiden uusintaan.

Kunnanhallituksen investoinnit

Osakkeet

Kunnanhallitus varautuu mahdollisiin osakkeiden hankintaan (Jerisjärven Huolto Oy ja Biowin Oy) vuosina 2027-2029. Määrärahavaraus on vuonna 2027 noin 132 500 euroa, ja vuosina 2028-2029 yhteensä 100 000 euroa/ suunnitelmavuosi.

Maanhankinta

Maanhankintaan kunnanhallitus varaa määrärahaa investointiesityksessä 50 000 euroa/ vuosi kaikille talousarvio- ja suunnitelmavuosille 2027-2029.

Arkisto, TAHE ja ICT

Esityksessä varaudutaan vuosille 2027-2029 digitalisoinnin ja sähköisen arkistoinnin hankkeiden jatkamiseen. Tarkoituksena on jatkaa automatisointia (sis. mm. Docuvaren käyttöönoton jatkamisen). Taloushallinnon toimenpiteisiin esitetään myös investointivarausta vuosille 2027-2029; tavoite on edistää talousraportoinnin ja kassanhallinnan sekä palkkahallintosiirron projekteja. ICT- kuluihin on varauduttu vuosille 2027-2028 siten, että toteutetaan LapIT:n tenantsiirto, organisaatiomuutos (hankintalain muutos) sekä tietoturvan ja – suojan kehittämistyö.

Ehdotus
Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus esittää valtuustolle hyväksyttäväksi talousarvion 2027 ja suunnitelmavuosien 2028-2029 investointiosan.

Tämän päätöksen osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Kokouskäsittely
Hallitus keskusteli investoinneista ja mm. kunnanviraston mahdollisten vuokratilojen kilpailuttamisesta.

Manu Friman esitti, että kaavateiden osalta investointeja aikaistettaisiin ja vuodelle 2027 varataan 150 000 euroa, vuodellle 2028 varataan 50 000 euroa ja vuodelle 2029 varataan 25 000 euroa, mutta esitystä ei kannatettu.

Päätös
Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Tämän päätöksen jälkeen kokouksessa pidettiin tauko ja sen jälkeen puheenjohtaja totesi kokouksessa olevan läsnä samat henkilöt kuin aiemmin.

Esteellisyys
Priitta Pöyhtäri-Trøen (hallintolaki § 28.1)

Kunnanvaltuusto, 30.11.2026, § 53

Kunnanhallitus käsitteli asiaa 23.11.2026 § 245.

Ehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy vuoden 2027 talousarvioesityksen ja vuosien 2028–2029 taloussuunnitelman valmistelun mukaisena.

Hallinto- ja talouspalvelu voi tehdä teknisiä korjauksia talousarvioasiakirjaan.

Tiedoksi
palvelualueet

Kunnanhallitus, § 248,23.11.2026
Kunnanvaltuusto, § 54, 30.11.2026

§ 54
Kaavoituskatsaus 2026

MUODno-2026-357

Kunnanhallitus, 23.11.2026, § 248

Valmistelijat / lisätiedot:

Aatu Harmaala, aatu.harmaala@muonio.fi

Liitteet

1 kaavoituskatsaus 2026

Alueidenkäyttölain 7 § mukaan kunnan tulee vuosittain laatia kaavoituskatsaus kunnassa ja maakunnan liitossa vireillä olevista ja lähiaikoina vireille tulevista kaava-asioista, jotka eivät ole merkitykseltään vähäisiä. Kaavoituskatsauksessa selostetaan lyhyesti kaava-asiat ja niiden käsittelyvaiheet sekä sellaiset päätökset ja muut toimet, joilla on välitöntä vaikutusta kaavoituksen lähtökohtiin, tavoitteisiin, sisältöön ja toteuttamiseen. Kaavoituskatsauksen yhteydessä on kysynnän sitä edellyttäessä liitettävä arvio asumiseen varattujen tonttien riittävyydestä.

Hallituksen esityksessä eduskunnalle uudeksi alueidenkäyttölaiksi (HE 70/2026) kunnan velvollisuudesta laatia kaavoituskatsaus luovuttaisiin ja sen sijasta säädettäisiin, että kunnan olisi pidettävä yleisessä tietoverkossa tietoa kunnassa vireillä olevista kaavoista

Ehdotus
Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan kaavoituskatsauksen 2026.

Tämän päätöksen osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Päätös
Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Kunnanvaltuusto, 30.11.2026, § 54

Liitteet

1 kaavoituskatsaus 2026

Kunnanhallitus käsitteli asiaa 23.11.2026 § 248.

Ehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan kaavoituskatsauksen 2026.

Tiedoksi
elinvoimapalvelut

Kunnanhallitus, § 12,26.01.2026
Kunnanhallitus, § 250,23.11.2026
Kunnanvaltuusto, § 55, 30.11.2026

§ 55
Aloite Keskisenvaaran ampumaradan vuokran perimättä jättäminen

MUODno-2025-405

Kunnanhallitus, 26.01.2026, § 12

Valmistelijat / lisätiedot:

Katri Rantakokko, hallintojohtaja, katri.rantakokko@muonio.fi

Oheismateriaali

1 Aloite Keskisenvaaran ampumaradan vuokran perimättä jättäminen

*********jättivät valtuuston kokouksessa 3.11.2025 aloitteen, jossa esitetään, että kunta ei peri vuokraa tai määrää vuokran tasoksi yhden euron (1) Muonion riistanhoitoyhdistykseltä Keskisenvaaran ampumaradalta. Aloitteessa todetaan, että riistanhoitoyhdistys tekee pääosin talkoovoimin työtä sadoille metsästyksen ja ammunnan harjoittajille. Myös viranomaiset käyttävät rataa ampumaharjoitteluun. Aloitteeseen on kirjattu, että yleisen turvaliisuustilanteen heikentymisen vuoksi myös eri valtion viranomaiset ovat korostaneet asian merkitystä.

Muonion riistanhoitoyhdistys ry haki kunnanhallitukselta avustusta maanvuokraan taikka vaihtoehtoisesti vuokran perimättä jättämistä niin kauan, että 6702,59 euroa on katettu. Euromäärä muodostuu ampumaradalle myönnetyn ympäristöluvan aiheuttamista kustannuksista. Kunnanhallitus päätti 27.10.2025 § 235, että avustusta tai vapautusta vuokrasta ei myönnetä ja perusteli päätöstä yhdistysten tasapuolisen kohtelun perusteella. Kunnanhallitus totesi myös, että riistanhoitoyhdistys voi hakea muiita avustuksia kunnalta vuoden 2026 aikana.

Muonion riistanhoitoyhdistys ry on toimittanut tilinpäätöstiedot vuosilta 2023-2024. Näiden perusteella yhdistyksen tulot ovat kasvaneet erityisesti ampumakokeideiden osalta, mutta varsinainen toiminta on alijäämäistä.

Muonion riistanhoitoyhdistyksen maanvuokra Keskisenvaaran ampumaradasta on 310 euroa/vuosi. Vuokran määrä tarkistetaan viiden vuoden välein indeksiehdon mukaisesti.

Kunnalla on sopimukset Kangosjärven Kajastus ry:n ja Ylimuonion Kyläyhdistys ry:n kanssa maa-alueista, joilla sijaitsee näiden kylien entiset koulut. Maanvuokrasopimusten arvo koko vuokra-ajalta on 1 euro. Perusteena nimelliselle vuokralle on se, että yhdistykset ovat sitoutuneet huolehtimaan maa-alueilla olevien rakennusten kunnossapidosta, siisteydestä ja turvallisuudesta. Sopimus sisältää vuokralaisten vastuulla perusparannustöiden tekemisen ja kustannukset eikä niistä ole oikeutta saada korvausta maanvuokrasopimuksen päättymisen jälkeenkään. Kunta maksaa vuosittaista korvausta siitä, että näitä tiloja voidaan käyttää esim. vaalien aikaan, kansalaisopiston ja ikäihmisten toimintaan sekä kunnan yksittäisiin tapahtumiin. Kangosjärven ja Ylimuonion maanvuokrasopimuksiin sisältyvät rakennukset ovat tavanomaisessa käytössä ympäri vuoden.

Ehdotus
Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää, että maanvuokrasopimusta Muonion riistanhoitoyhdistys ry:n kanssa ei muuteta.

Kokouskäsittely
Ennen tämän asian käsittelyä kokouksessa pidettiin tauko ja sen jälkeen puheenjohtaja totesi paikalla olevan samat henkilöt kuin ennen kokousta.

Juha Niemelä ja Pirkko Rauhala ilmoittivat olevansa esteellisiä ja poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi (hallintolaki § 28.1). Maarit Rönkkönen saapui kokouksen tämän asian käsittelyn ajaksi.

Päätös
Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen. Hallitus totesi, että yhdistyksen toimintaa pidetään tärkeänä ja sitä kannustetaan hakemaan vuosittaisia avustuksia esim. nuoriso- ja tapahtumatoimintaan.

Esteellisyys
Juha Niemelä ja Pirkko Rauhala (hallintolaki § 28.1)

Kunnanhallitus, 23.11.2026, § 250

Valmistelijat / lisätiedot:

Katri Rantakokko, hallintojohtaja, katri.rantakokko@muonio.fi

Matti Myllykangas, Juha Niemelä, Jari Makkonen ja Juuso Mattia jättivät valtuuston kokouksessa 3.11.2025 aloitteen, jossa esitetään, että kunta ei peri vuokraa tai määrää vuokran tasoksi yhden euron (1) Muonion riistanhoitoyhdistykseltä Keskisenvaaran ampumaradalta. Aloitteessa todetaan, että riistanhoitoyhdistys tekee pääosin talkoovoimin työtä sadoille metsästyksen ja ammunnan harjoittajille. Myös viranomaiset käyttävät rataa ampumaharjoitteluun. Aloitteeseen on kirjattu, että yleisen turvaliisuustilanteen heikentymisen vuoksi myös eri valtion viranomaiset ovat korostaneet asian merkitystä.

Hallitus käsitteli aloitetta yhdessä Muonion Riistanhoitoyhdistyksen vuokranalennushakemuksen kanssa 26.1.2026 § 12.

Ehdotus
Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se merkitsee tiedoksi hallituksen päätöksen 26.1.2026 § 12 ja aloite Keskisenvaaran ampumaradan vuokran perimättä jättämisestä katsotaan loppuun käsitellyksi.

Tämän päätöksen osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Päätös
Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Kunnanvaltuusto, 30.11.2026, § 55

Kunnanhallitus käsitteli asiaa 23.11.2026 § 250.

Ehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se merkitsee tiedoksi hallituksen päätöksen 26.1.2026 § 12 ja aloite Keskisenvaaran ampumaradan vuokran perimättä jättämisestä katsotaan loppuun käsitellyksi.

Tiedoksi
aloitteen tekijät

Kunnanhallitus, § 58,30.03.2026
Elinvoimalautakunta, § 42,14.04.2026
Kunnanhallitus, § 88,27.04.2026
Kunnanhallitus, § 249,23.11.2026
Kunnanvaltuusto, § 56, 30.11.2026

§ 56
Valtuustoaloite lisämäärärahasta suuremman jääkiekkokaukalon kattamiseksi

MUODno-2026-73

Kunnanhallitus, 30.03.2026, § 58

Valmistelijat / lisätiedot:

Katri Rantakokko, hallintojohtaja, katri.rantakokko@muonio.fi

Oheismateriaali

1 Valtuustoaloite: lisämääräraha 56m x 26m kaukalon kattamiseksi

Valtuuston kokouksessa 2.3.2026 valtuutetut Henri Muotka, Matti Myllykangas, Juuso Mattila ja Jari Makkonen jättivät seuraavan aloitteen:

"Muonion kunnassa on viralliset jääkiekkokaukalon mitat täyttävä kaukalo. Kunta on suunnitellut kaukalon kattamista siten, että se olisi jatkossa viisi metriä nykyistä lyhyempi ja kapeampi. Asiaa on käsitelty elinvoimalautakunnan kokouksessa 17.2.2026, jolloin esittelijä on todennut: "Koulun kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta pelkästään koulukäyttöön riittää pienempi kaukalovaihtoehto. Jääkiekon harrastustoiminta edellyttää isompaa kaukalovaihtoehtoa."

Kaukalon kattaminen on merkittävä investointi kunnalle, jonka tulisi kestää aikaa ja mahdollistaa monipuolinen käyttö tulevien vuosikymmenten aikana. Investoinnista päätettäessä tulee huomioida kuntalaisten harrastustoiminta ja käyttömahdollisuudet laajaalaisesti – ei vain koululiikuntaa silmällä pitäen. Tällöin nykyisen kokoinen katettu kaukalo toimisi yhtenä merkittävänä liikunnan ja hyvinvoinnin edistämisen muotona kaiken ikäisille kuntalaisille sekä olisi osana kunnan laadukkaita liikuntapalveluja.

Esitän 100 000 € lisämäärärahaa normaalimitat täyttävän kaukalon (56 m x 26 m), eli nykyisen käytössä olevan kokoisen kaukalon kattamiseksi."

Elinvoimalautakunta on 17.2.2026 § 19 päättänyt kuntakeskustan kaukalon kattamisesta.

Ehdotus
Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus merkitsee aloitteen tiedoksi ja siirtää sen elinvoimapalveluille valmisteltavaksi.

Päätös
Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Elinvoimalautakunta, 14.04.2026, § 42

Valmistelijat / lisätiedot:

Jussi-Pekka Tammilehto, elinvoimajohtaja, jussi-pekka.tammilehto@muonio.fi

Kunnanhallitus on kokouksessaan 30.3.2026 § 58 päättänyt siirtää valtuustoaloitteen lisämäärärahasta suuremman jääkiekkokaukalon kattamiseksi elinvoimapalvelujen valmisteltavaksi.

Valtuuston kokouksessa 2.3.2026 valtuutetut Henri Muotka, Matti Myllykangas, Juuso Mattila ja Jari Makkonen jättivät seuraavan valtuustoaloitteen:

"Muonion kunnassa on viralliset jääkiekkokaukalon mitat täyttävä kaukalo. Kunta on suunnitellut kaukalon kattamista siten, että se olisi jatkossa viisi metriä nykyistä lyhyempi ja kapeampi. Asiaa on käsitelty elinvoimalautakunnan kokouksessa 17.2.2026, jolloin esittelijä on todennut: "Koulun kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta pelkästään koulukäyttöön riittää pienempi kaukalovaihtoehto. Jääkiekon harrastustoiminta edellyttää isompaa kaukalovaihtoehtoa."

Kaukalon kattaminen on merkittävä investointi kunnalle, jonka tulisi kestää aikaa ja mahdollistaa monipuolinen käyttö tulevien vuosikymmenten aikana. Investoinnista päätettäessä tulee huomioida kuntalaisten harrastustoiminta ja käyttömahdollisuudet laajaalaisesti – ei vain koululiikuntaa silmällä pitäen. Tällöin nykyisen kokoinen katettu kaukalo toimisi yhtenä merkittävänä liikunnan ja hyvinvoinnin edistämisen muotona kaiken ikäisille kuntalaisille sekä olisi osana kunnan laadukkaita liikuntapalveluja.

Esitän 100 000 € lisämäärärahaa normaalimitat täyttävän kaukalon (56 m x 26 m), eli nykyisen käytössä olevan kokoisen kaukalon kattamiseksi."

Elinvoimalautakunta on 17.2.2026 § 19 päättänyt koulukeskuksen kaukalon kattamisesta. Päätöksessä on päätetty kattaa kaukalo, jonka koko on 50 x 22 m. Kaukalo on SM-liigatasoa (58 x 26 m) pienempi, mikä tekee peleistä tiiviimpiä ja nopeamia. Kaukalo soveltuu hyvin juniorijääkiekkoon, taitoharjoitteluun, luisteluun ja vapaa-ajan käyttöön. Se mahtuu helpommin pienempiin halleihin tai ulkokentille.

Ehdotus
Esittelijä: Jussi-Pekka Tammilehto, elinvoimajohtaja

Elinvoimalautakunta päättää, että katettu kaukalo toteutetaan lautakunnan 17.2.2026 § 19 tekemän päätöksen mukaisesti, jolloin lisämääräahaa ei tarvita.

Kokouskäsittely
Pirkko Rauhala esitti, että elinvoimalautakunta hakee lisämäärärahaa valtuustoaloitteen mukaisesti 100 000 euroa normaalimitat täyttävän kaukalon (56 m x 26 m) kattamiseksi. Juuso Mattila kannatti Pirkko Rauhalan esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty pohjaehdotuksesta poikkeva kannatettu esitys, joten asiasta on äänestettävä.

Puheenjohtaja esitti nimenhuutoäänestystä siten, että pohjaesitystä kannattavat äänestävät Jaa (katettu kaukalo toteutetaan lautakunnan 17.2.2026 § 19 tekemän päätöksen mukaisesti) ja Pirkko Rauhalan esitystä kannattavat äänestävät Ei (elinvoimalautakunta hakee lisämäärärahaa valtuustoaloitteen mukaisesti normaalimitat täyttävän kaukalon (56 m x 26 m) kattamiseksi). Elinvoimalautakunta hyväksyi äänestystavan ja -esityksen.

Äänestyksessä annettiin kaksi (2) Jaa -ääntä (Mikkola, Varis) ja viisi (5) Ei -ääntä (Makkonen, Mattila, Pieskä, Rauhala, Särkijärvi).

Puheenjohtaja totesi, että Pirkko Rauhalan tekemä esitys tulee päätökseksi.

Päätös
Elinvoimalautakunta hakee lisämäärärahaa valtuustoaloitteen mukaisesti 100 000 euroa normaalimitat täyttävän kaukalon (56 m x 26 m) kattamiseksi.

Kunnanhallitus, 27.04.2026, § 88

Valmistelijat / lisätiedot:

Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja, laura.enbuska-maki@muonio.fi

Valtuusto on talousarviossa vuodelle 2026 ja suunnitelmavuodelle 2027 hyväksynyt investointimäärärahan koulukeskuksen urheilukentän peruskorjauksen suunnitteluun ja toteutukseen sekä kaukalon kattamiseen ("koulukeskuksen urheilukentän peruskorjauksen suunnittelu ja toteutus + katettu kaukalo"). Määrärahavaraukseksi on vuodelle 2026 hyväksytty 500 000 euroa ja siihen haettavan avustuksen määräksi arvioitiin 20 % eli 100 000 euroa, jolloin kunnan nettomenoksi arvioitiin vuodelle 2026 yhteensä 400 000 euroa. Vuodelle 2027 on varattu em. hankkeelle 600 000 euroa, arvioitu avustus olisi 120 000 euroa ja nettomeno olisi tällöin 480 000 euroa.

Elinvoimalautakunta on 14.4.2026 § 42 esittänyt kunnanhallitukselle valtuustoaloitteen pohjalta, että se esittää valtuustolle lisämäärärahan, 100 000 euron, myöntämistä normaalimitat täyttävän kaukalon (56 m x 26 m) kattamiseksi. Elinvoimalautakunta on aiemmin 17.2.2026 § 19 päättänyt käynnistää katetun kaukalon kilpailutuksen esitetyn hallivaihtoehdon 2 pohjalta (ns. pienempi kaukalovaihtoehto) ja valtuuttanut elinvoimapalvelut kilpailuttamaan hallitoimittajan.

Hallintosäännön 28 § mukaan lautakunta päättää alaisistaan harkinnanvaraisista hankinnoista, kun hankinta ylittää 20 000 euroa. Elinvoimalautakunta vastaa sen palvelualueen alaisten toimintojen sekä investointien toteuttamisesta. Valtuusto on hyväksynyt talousarvion 2026 siten, että investoinnit ilmoitetaan lautakunnittain; muutoksena aikaisempaan talousarvion sitovuustasokäytäntöön päätettiin, että investoinnit ovat sitovia lautakunnittain nettona. Yli 1,0 milj. euron hankkeet ovat hankekohtaisesti sitovia. Investointiosassa määrärahat kohdistetaan lautakunnille, jotka voivat päätöksillään siirtää käyttämättömiä määrärahoja tai muuttaa niiden käyttötarkoitusta sellaisten ennalta arvaamattomien investointien kattamiseksi, joiden kustannukset eivät ylitä varattua määrärahaa.

Investointiosassa talousarviovuodelle 2026 ja suunnitelmavuosille 2027-2028 on siis varattu em. katetun kaukalon ja urheilukentän hankkeelle nettona määrärahaa yhteensä 0,88 milj. euroa. Hankkeisiin arvioitiin saatavan avustusta yhteensä 20 %. Katetun kaukalon osalta em. avustusta ei ole haettu. Elinvoimalautakunta päätti 14.4.2026 kokouksessaan nimetä urheilukentän saneerauksen suunnittelun ohjausryhmän, em. suunnittelutyö käynnistyy vuoden 2026 aikana ja kentän toteutus on tarkoitus ajoittaa vuodelle 2027. Urheilukentän saneeraustyölle mahdollisesti haetaan avustuksia. Hankehakemuksia ei ole vielä laadittu.

On huomioitava, että esitetyt erilaiset katetut kaukalovaihtoehdot perustuvat viitteellisiin hinta-arvioihin, koska kokonaisuutta ei ole vielä kilpailutettu. Hinta-arviot koostuvat useasta erilaisesta osatekijästä tai muuttujasta, kuten elinvoimalautakunnalle ja kunnanhallitukselle on selvitetty. Luonnollisesti hankkeen kokonaiskustannus selviää vasta kilpailutuksen jälkeen. Kunnanhallitus voinee todeta, että huolimatta elinvoimalautakunnan 17.2.2026 § 42 tehdystä kilpailutuspäätöksestä, ko. vastuunalaisen lautakunnan tahtotila on tehdä hankintapäätös 56 x 26 metrin katetusta kaukalosta, koska lautakunta on tehnyt tästä lisämäärärahaesityksen kunnanhallitukselle 14.4.2026. Katetun kaukalon kilpailutus- ja hankintaprosessi olisi tärkeä saada toteutettua suunnitellusti vuoden 2026 aikana, koska:

- siihen on varattu määräraha kuluvalle vuodelle,
- hankekokonaisuuden toisen osan, urheilukentän, investointisuunnittelun on myös edettävä rinnalla ja
- aikaisempi kattamaton kaukalo on vaurioitunut syksyn 2025 myrskyssä ja investointitarpeet ovat ilmeiset.

Ehdotus
Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää, että se ei esitä valtuustolle lisämäärärahaa kuluvan vuoden talousarvion investointiosan liikunta-alueisiin, koska elinvoimalautakunnan toimivallassa on toteuttaa talousarvion 2026 mukaisia investointeja valtuustossa vahvistetun sitovuustason mukaisesti. Em. hanke kuuluu osaksi hyväksyttyä vuoden 2026 investointiohjelmaa.

Kaukalon hankinta kuuluu elinvoimalautakunnan toimivaltaan. Mikäli lautakunta päättää hankkia katetun kaukalon, jonka koko on 56 m x 26 m,ja mikäli hankkeelle varattu määräraha tulee ylittymään, elinvoimalautakunnan tulee ensisijaisesti pyrkiä kattamaan em. investoinnin määrärahat sitovan tasonsa (lautakunta) sisältä. Toissijaisena vaihtoehtona lautakunta hakee, arvionsa mukaan, lisämäärärahaa viimeistään loppuvuodesta 2026 valtuustolta.

Kokouskäsittely
Hallitus keskusteli laajasti investointihankkeista.

Päätös
Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Kunnanhallitus, 23.11.2026, § 249

Valmistelijat / lisätiedot:

Katri Rantakokko, hallintojohtaja, katri.rantakokko@muonio.fi

Kunnanhallitus käsitteli asiaa 27.4.2026 § 188.

Ehdotus
Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se merkitsee tiedoksi hallituksen 27.4.2026 § 88 päätöksen ja päättää, että asia on aloittena loppuun käsitelty.

Tämän päätöksen osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Päätös
Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Kunnanvaltuusto, 30.11.2026, § 56

Kunnanhallitus käsitteli asiaa 23.11.2026 § 249.

Ehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se merkitsee tiedoksi hallituksen 27.4.2026 § 88 päätöksen ja päättää, että asia on aloittena loppuun käsitelty.

Tiedoksi
aloitteen tekijät

Kunnanhallitus, § 251,23.11.2026
Kunnanvaltuusto, § 57, 30.11.2026

§ 57
Aloiteluettelo 2026

MUODno-2026-346

Kunnanhallitus, 23.11.2026, § 251

Valmistelijat / lisätiedot:

Katri Rantakokko, hallintojohtaja, katri.rantakokko@muonio.fi

Kuntalain 23 §:n mukaan kunnan asukkaalla sekä kunnassa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa koskevissa asioissa. Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritetut toimenpiteet. Jos aloitteen tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia kunnan asukkaista, asia on otettava käsiteltäväksi kuuden kuukauden kuluessa asian vireille tulosta. Lisäksi palvelun käyttäjällä on oikeus tehdä aloitteita kyseistä kunnan palvelua koskevassa asiassa.

Kunnanhallituksen tulisi vuosittain kesäkuun loppuun mennessä esittää valtuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvista aloitteista ja niiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä. Valtuusto voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty. Aloiteluetteloa ei ole ehditty tehdä kesäkuun loppuun mennessä hallinto- ja talouspalvelujen henkilöstötilanteen vuoksi.

Ehdotus
Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se merkitsee tiedoksi keskeneräiset aloitteet liitteen mukaan.

Tämän päätöksen osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Päätös
Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Kunnanvaltuusto, 30.11.2026, § 57

Liitteet

1 aloiteluettelo 2026
Verkkojulkisuus rajoitettu

Kunnanhallitus käsitteli asiaa 23.11.2026 § 251.

Ehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se merkitsee tiedoksi keskeneräiset aloitteet liitteen mukaan.

Tarkastuslautakunta, § 46,27.10.2026
Kunnanvaltuusto, § 58, 30.11.2026

§ 58
Sidonnaisuusilmoitusten päivitys 2026

MUODno-2025-280

Tarkastuslautakunta, 27.10.2026, § 46

Valmistelijat / lisätiedot:

Essi Viljamaa, asianhallintasihteeri, essi.viljamaa@muonio.fi

Kuntalain 84 §:n mukaan kunnan viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden tulee tehdä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään sekä luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan sekä muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa.

Velvollisuus ilmoittaa sidonnaisuuksista koskee kunnanhallituksen ja maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) tarkoitettuja tehtäviä hoitavan toimielimen jäseniä, valtuuston ja lautakunnan puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajia, kunnanjohtajaa, pormestaria ja apulaispormestaria sekä kunnanhallituksen ja lautakunnan esittelijää. Henkilön on myös ilmoitettava viivytyksettä sidonnaisuuksissa tapahtuneet muutokset.

Ilmoitus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun henkilö on valittu tehtäväänsä. Sidonnaisuusilmoitus tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi. Kunnan on pidettävä sidonnaisuuksista rekisteriä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Tarkastuslautakunta on sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjä.

Tarkastuslautakunta on pyytänyt viranhaltijoita ja luottamushenkilöitä tarkastamaan sidonnaisuudet, ilmoittamaan mahdollisista muutoksista ja tarvittaessa täydentämään ilmoitusta. Lautakunta vie ilmoitukset vuosittain kunnanvaltuustolle tiedoksi.

Sidonnaisuusilmoitukset pykälän oheismateriaalina.

Ehdotus

Puheenjohtajan esitys

Tarkastuslautakunta käy läpi 22.10.2026 mennessä saapuneet uudet ja päivitetyt sidonnaisuusilmoitukset sekä vie ne tiedoksi kunnanvaltuustolle.

Päätös
Käytiin läpi 27.10.2026 mennessä saapuneet uudet ja päivitetyt sidonnaisuusilmoitukset.

Saapuneissa sidonnaisuuksissa ei todettu huomioitavaa. Sidonnaisuudet julkaistaan kunnan verkkosivuilla ja viedään tiedoksi kunnanvaltuustolle.

Kunnanvaltuusto, 30.11.2026, § 58

Liitteet

1 Sidonnaisuudet 10_2026

Tarkastuslautakunta käsitteli asiaa 27.10.2026 § 46.

Ehdotus

Tarkastuslautakunta esittää valtuustolle, että se merkitsee tiedoksi sidonnaisuusilmoitusten päivityksen.

Tiedoksi
tarkastuslautakunta

§ 59
Kiireellisten asioiden käsitteleminen

§ 60
Muut asiat

§ 61
Kokouksen päättäminen